

TERÖR VE TERÖRİZMLE MÜCADELEDE BİR İÇ SAVAŞIN ANALİZİ: SRİ LANKA VE TAMİL KAPLANLARI ÖRNEĞİ

Emruhan YALÇIN *

ÖZ

Bir çay ülkesi olarak bilinen, Hint Okyanusu'nun İncisi Sri Lanka, resmî adıyla "Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti"; birçok din, dil, etnik grup ve kültüre ev sahipliği yapmaktadır. Azınlık "Tamil" nüfusunun yoğun olduğu Doğu ve Kuzey Eyaletlerinde bağımsız bir Tamil Devleti kurmak amacıyla, 1983 yılında başlatılan ayrılıkçı "Tamil Hareketi", 2009 yılında Tamillerin savunucusu olduğunu iddia eden ayrılıkçı terör örgütü "Tamil Eelam Kurtuluş Kaplanları"nın kesin yenilgiye uğratılması ile sona ermiş ve ülke huzura kavuşarak ekonomik ve kültürel gelişme sürecine girmiştir. Çalışmanın amacı, Türkiye'deki bölücü terör örgütü PKK ile mücadelede, etnik ve dinî yapısı itibarıyla ülkemizle birçok ortak noktaları bulunan Güneydoğu Asya ülkelerinden Sri Lanka'nın uyguladığı modelin incelenmesidir. Bu çalışmada; Sri Lanka tarihinde önemli bir yere sahip olan kısaca "Tamil Kaplanları" adıyla tanınan örgütün faaliyetleri ve bu örgüt ile devletin mücadelesi hakkında bilgi verilmektedir. Ayrıca, ayrılıkçı hareketlerin kökenleri ve yapısı analiz edilerek, devletin pratiklerinin ayrılıkçı Tamil hareketini güçlendirdiği ve Sri Lanka'nın terörle mücadelesinin otuz yıl sonra başarıya ulaşmasının uluslararası konjonktürün değişmesi sonucu ortaya çıktığı savunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sri Lanka, Tamil Kaplanları, Çay, Seylan, Hindistan

**AN ANALYSIS OF A CIVIL WAR
BEI FIGHTING AGAINST TERROR AND TERRORISM:
THE EXAMPLE OF SRI LANKA
AND
THE LIBERATION TIGERS OF TAMIL EELAM**

ABSTRACT

The Tea country Sri Lanka, the Indian Ocean Pearl, officially the Democratic Socialist Republic of Sri Lanka and known a diverse and multicultural country, Sri Lanka is home to many religions, ethnic groups, and languages. Tigers of Tamil Eelam started a separatist war against the Sri Lankan military forces in 1983 to establish an independent Tamil state in East and North of island, which caused a thirty-year of political and economic instability in country. The decisive defeat of Tigers of Tamil Eelam in 2009 brought about a peace as well as political stability and economic growth in the Sri Lanka. The aim of this study is to examine the Sri Lanka model on fighting against the separatist terrorist organization PKK in Turkey. In this study, from the Southeast Asian countries of Sri Lanka and Sri Lanka which has an important place in the history of “the liberation Tigers of Tamil eelam, known as” the separatist terrorist organization and this organization provides information about the activities of the state’s struggle with. The ethnic and religious structure of our country, as many common points with the post, finding the fight against the PKK separatist terrorist organization in Turkey is essential for the analysis of the model in Sri Lanka. In this article, we analyzed the structure and origins of the separatist movement, the separatist movement of Sri Lanka and the Tamil state of practice strengthen the struggle against terrorism after thirty years of success, will argue that arise as a result of the change of the International conjuncture.

Key Words: Sri Lanka, Tamil Tigers, Tea, Ceylon, India

* Doç. Dr., emruhan2004@gmail.com

Bu makale iThenticate sistemi tarafından taranmıştır

GİRİŞ

Küreselleşme tüm dünyada derin bir değişim yaratmış ve özellikle güvenlik alanında kavramların genişlemesine ve derinleşmesine neden olmuştur. Buna paralel olarak politik aktörlerin sayısı artmış güvenlik kavramı daha geniş bir açıdan ele alınmaya başlanmıştır.

Modernist bakış açısının ürünleri olan kurum ve aktörler, küreselleşen dünyanın yeni kurum ve aktörleriyle karşı karşıya kalmıştır. Küreselleşmenin aynı zamanda tetiklediği yerelleşme, etnik milliyetçiliği hareketlendirmiş, bunun sonucunda üniter devlet ve üst kimlik, karşısında alt kimlikleri bulmaya başlamıştır.

“Sri Lanka” ve “Tamil Elam Kurtuluş Kaplanları (İngilizcesi; Liberation Tigers of Tamil Eelam)” veya kısaca “Tamil Kaplanları” (TEKK); ülkemizde son bir kaç on yıldır ayrılıkçı “Kürdistan İşçi Partisi’nin (PKK)” yarattığı terör sorununa çözüm arayışları çerçevesinde sıklıkla tartışılmaktadır. Uluslararası medya ve literatürde PKK’nın adı, 2009 yılına kadar Sri Lanka’da yıllardır faaliyet gösteren ayrılıkçı “Tamil Kaplanları” örgütü ile birlikte anılıyordu. Her iki örgüt arasında ne tür bir ilişki olduğu tam net olmasa da aralarında birçok benzerlik olduğu kesindi. “Sri Lanka modeli” olarak adlandırılan ve Sri Lanka devletinin yaklaşık 30 yıl sonra, azınlık Tamillerin ulusal hakları için mücadele ettiğini savunan silahlı “Tamil Kaplanları”na yönelik 2008-2009 yıllarında “topyekûn savaş” konseptiyle büyük bir askerî operasyon yaparak örgütü yenilgiye uğratmasını özetleyen model, Türkiye’de gündeme gelmiştir (Yalçın, 2023, 2013).

“Tamil Kaplanları”, Sri Lanka’da Tamil etnik grubunun yaşadığı bölgenin bağımsızlığı için mücadele eden ayrılıkçı terör örgütüdür. Tamiller Hindistan’ın güneybatısındaki “Tamil Nadu” eyaletinde ve Sri Lanka’nın kuzeyinde yaşayan etnik bir gruptur. Tamil Kaplanları, kurulduğu 1983 yılından itibaren Sri Lanka’nın kuzeybatısında bağımsız bir devlet kurmak için hükûmete karşı kanlı bir mücadele yürütmüştür. Ülkede yaşayan Sinhala ve Tamil halkları arasında başlayan bu mücadele, zaman zaman şiddete varan toplumsal olaylara neden olmuş ve dünyadaki en uzun süren silahlı çatışmalardan biri haline gelmiştir. Tamil halkının bu mücadelesi, yarı-devlet statüsünde bir yapı kurularak önemli ölçüde başarılı olmuş, ülkenin kuzey bölgelerinde dönem dönem hâkimiyet oluşturmuştur.

² Sri Lanka’da Tamillerin yoğunluklu olarak yaşadığı bölgeler; Puttalam, Mannar, Kilinochchi, Jaffna, Mullaitivu, Trincomalee, Batticaloa ve Ampara vilayetlerini kapsamaktadır. Jane’s Information Group (2009), “Liberation Tigers of Tamil Eelam”, (www.citizenia.org/Sri_Lankan_Civil_War).

İki etnik yapı arasındaki mücadele, aralarındaki tarihsel sorunların giderek büyümesine neden olmuş ve çatışmayı derinleştirmiştir. Ayrılıkçı Tamil hareketi ve hareketin vardığı nokta, ayrılıkçı hareketler ile mücadele yöntemleri açısından önemli bir örnek olarak ortada durmaktadır. Askerî önlemler mi yoksa uzlaşma ve müzakere yöntemi mi sorusunun etrafında şekillenen terörle mücadele probleminde Sri Lanka “askerî harekât” cevabını vermiş ve sorunu askerî önlemlerle çözmeyi tercih etmiştir. Uluslararası konjonktürün uygun olması Sri Lanka devletinin otuz yıl boyunca mücadele ettiği yapıyı tasfiye etmesini sağlamış ve bir ada ülkesinde uzun bir süre silahlı mücadele yürüten Tamil Kaplanlarının yenilmesine zemin hazırlamıştır. Tamil hareketinin içine girdiği çıkmaz tasfiye sürecini hızlandırmış ve Sri Lanka’nın güçlü bir ittifak modeli ortaya koymasını sağlamıştır.

Terör örgütleri içerisinde yapılan literatür taramasında Tamil Kaplanları örneği; tankı, hava kuvveti, donanması olan dünyanın en azılı terör örgütlerinden birisi olarak tanınması, intihar eylemlerinde giyilen “bomba yeğini”i icat etmesi ve etkin olarak kullanması itibarıyla önemlidir. Hindistan Başbakanı Rajiv Gandhi ve Sri Lanka Devlet Başkanı Ranasinghe Premadasa’nın Tamil Kaplanları tarafından öldürüldüğü bilinmektedir.

1. Sri Lanka Hakkında Genel Bilgi

Güney Asya’nın en uzun süreli sömürge tarihine sahip olan Sri Lanka (Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti); Hindistan’ın 31 kilometre güneyinde ve Hint Okyanusu’nda gözyaşı damlasına benzeyen, 65,610 km² büyüklüğünde, jeopolitiği önemsenen bir ana ada ile etrafındaki küçük adalar ülkesidir. Yaklaşık 21 milyon (2012 tahmini değerleri) nüfusa sahiptir. Sri Lanka, tabiat manzarası bakımından dünyanın en güzel ülkelerinden birisidir. Yemyeşil ormanlar ve bitki örtüsü, rengârenk çiçekler ve kuşlar ve birçok türde hayvanlar ülkenin seyredilmeye doyulamayacak güzellikleridir. Kendisine özgü geleneklerini korumayı başarmış, sopa üzerinde balık avlayan balıkçıların ülkesi Sri Lanka’da çay tarımı ve balıkçılık önemli gelir kaynaklarından (Cinnamon, 2008). Batı Asya, Doğu Afrika ile Güneydoğu Asya arasındaki ana deniz rotaları üzerinde yer alan ve derin doğal limanlara sahip olan, antik “İpek Yolu” üzerinde tüccarların tabii ve önemli bir uğrak yeri olan Sri Lanka, eski tarihlerden beri stratejik bir konuma sahiptir ve “Hint Okyanusu’nun İncisi” olarak adlandırılır.

Ülkenin tarihi M.Ö. 3000 yıllarına kadar uzanmaktadır. Adanın ilk

³ İngiltere Başbakanı Winston Churchill, II. Dünya Savaşı esnasında bir Japon filusunun Sri Lanka’yı işgal etmeye hazırlandığı zamanı, “Tüm çatışmaların en tehlikeli ve üzücü bir anı” olarak nitelendirmiştir (Commonwealth Air Training Program Museum, The Saviour of Ceylon, www.airmuseum.ca).

ismi Yunanca “bakır renkli” demek olan “Toporubane”, Arap fetihlerinden sonra, Arapça “beklenmedik şeylerin ülkesi” anlamına gelen “Serendip” olmuştur (Abeydeera, www.ancestry.com). Adaya ilk gelen Avrupalılar, Portekizliler olmuştur. Ada; 1505 yılında Portekizlilerin, 1658 yılında Felemekler (Hollandalılar)’in ve 1796 yılında da İngilizlerin işgaline uğramıştır (Sri Lanka History; Bosma, 2008). Adanın hanedanlığı M.Ö. 543’den başlayıp, İngiliz egemenliğine girdiği M.S. 1815 yılına kadar 2.359 yıl sürmüştür (Vijaya and the Lankan Monarchs). Uzun yıllar İngiliz sömürgeciliği altında kalan Serendip, 1948 yılında İngiliz Milletler Topluluğuna dâhil, bağımsız bir üye devlet olmuş ve adını “Seylan” olarak değiştirmiş, “Bağlantısızlar Hareketi”nin kurucuları arasında yer almıştır. 1959 yılında Başbakan W. R. D. Bandaranaike Sinhala-Tamil çekişmeleri sebebiyle öldürülünce yerine hanımı Mrs. Srimavo Bandaranaike geçmiştir. 1960 yılında iktidara gelen ve 1977 yılına kadar hükûmetin başında bulunan, ülkenin ve dünyanın ilk kadının başbakanı Mrs. Srimavo Bandaranaike sosyalist ideolojiyi benimsemiş, sol bir iktidar kurarak dış politikada Sosyalist Blok’a yakın siyaset izlemiştir. İçeride ise merkezi ve devletçi ekonomik sisteme öncelik vermiştir. Adanın ismi, 1972’den sonra “debdebeli, şaşaalı ülke” anlamına gelen, Sinhala dilindeki “Sri Lanka” olarak değiştirilmiştir. 1978 yılında Millî Birlik Partisi iktidara gelmiş, yapılan halk oylamasıyla anayasada yapılan değişikliklerle ülke

⁴ İngiliz Milletler Topluluğu; İngiltere ile bazı eski sömürgelerini içine alan Örgüt’ün adıdır. Sömürgecilik döneminde Birleşik Krallığın sömürgesi olan bazı devletler bağımsızlıklarını kazandıktan sonra İngiltere’yle bağlarını koparmamış ve bu toplulukta bir araya gelmiş ve Büyük Britanya’nın sembolik liderliğini kabul etmişlerdir. Kanada, Avustralya ve Yeni Zelanda bu grup ülkelerdendirler (Karaağaçlı, www.bilgesam.org.2009).

⁵ Bağlantısızlar Hareketi; 1960’lardan itibaren milletlerarası alanda yeni bir aktör olarak ortaya çıkan önemli olaylardan biri de Doğu ve Batı Bloklarının dışında Bağlantısızlık (Non-Alignment) adı ile yeni bir devletler gruplaşmasının ortaya çıkmasıdır. Bağlantısızlık hareketinin başlangıç noktası 1955 Nisan’ında Endonezya’nın Bandung şehrinde toplanan Asya-Afrika Konferansı’dır. Konferansın amacı; yeni bağımsızlıklarını kazanan Afrika ve Asya ülkelerinin, ABD ve SSCB gibi iki büyük süper güç karşısında varlıklarını korumak için bir birlik ve dayanışma sağlamaktır. 1955 Bandung Konferansı yeni bir hareketin de başlangıcı olmuştur. Bu hareket beklenildiği gibi bir Asya-Afrika hareketi olmamış, bunun yerine milletlerarası politikada bir Bağlantısızlık (Non-Alignment) akımı ortaya çıkmıştır. Bağlantısızlık, yani hiçbir bloka veya askerî ittifaka bağlı olmama hareketidir. Bu hareketin ilk teşkilatlanması 1961 Yılında Yugoslavya lideri Josip Tito ile Mısır Devlet Başkanı Cemal Abdül Nasır’ın girişimleri ile olmuştur. Bu iki liderin teşebbüsleri ile Eylül 1961’de Yugoslavya’nın başkenti Belgrad’da 25 tarafsız ülkenin katılımıyla bir konferans düzenlenmiştir. Bu konferanstan 25 maddelik bir Deklarasyon ile Amerika ve Rusya’ya bir barış çağrısı yapılmıştır. Hindistan, Küba, Nasır dönemi Mısır, Bağlantısızlar Hareketi’ne büyük katkı yapmışlardır. 1979 İslam devriminden sonra kurulan İran İslam Cumhuriyeti grubun temel üyelerinden biri olmuştur. Bir dönem 120’den fazla üyesi bulunan Bağlantısızlar Hareketi günümüzde, eski etkinliğini kaybetmiş durumdadır (Karaağaçlı, www.bilgesam.org.2009).

Başkanlık sistemini benimsemiş, Junius Richard Jayewardene Devlet Başkanı seçilmiştir. Devletin resmî adı “Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti” olmuş, milletvekilliği süresi 6 yıla çıkarılmıştır. İktidara gelen yeni hükümet, eski başbakanın aksine Batı yanlısı siyaset izlemeye başlamıştır. Daha sonra devlet başkanı seçilen Ranasinghe Premadasa (Silva, 1997: 248-254), 1988 yılında Tamil Kaplanlarının düzenlediği suikast sonucu hayatını kaybetmiş ve ülke büyük bir ekonomik, siyasal ve toplumsal krize sürüklenmiştir. 1994 yılında yapılan seçimlerde Mrs. Srimavo Bandaranaike liderliğindeki Özgürlük Partisi iktidara gelmiş, S. Bandaranaike'nin kızı Chandirika Kumaratunga Başkan olmuş, S. Bandaranaike ise sembolik bir makam olan başbakanlık görevini üstlenmiştir. Bu dönemden sonra Özgürlük Partisi'yle Bayan Ç. Kumaratunga liderliğindeki Halkın Birliği Partisi aralıklarla iktidara gelmişlerdir. Bu arada ülke içindeki değişik etnik ve dinî grupların anlaşmazlıkları ortaya çıkmış, etnik sürtüşmeler geniş çaplı silahlı çatışmalara dönüşmüş, Tamiller adanın Kuzey ve Doğu bölgelerinde bağımsız devlet kurmak için ayaklanmışlardır.

Sri Lanka; çok çeşitli etnik yapısı, dinleri ve dilleri ile çok kültürlü bir ülkedir (Domrös, 1998). Ülkede yaşayan Sihalalar nüfusun % 74'nü, Tamiller ise % 18'ini teşkil etmektedir. Pek çok tarafsız bilim adamına göre, günümüzde yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalan “Vadahalar” Sri Lanka'nın esas sahipleridirler (Vigari, 2004: 189). Ülkenin diğer yerli grupları Asya, Avrupa ve Afrika'dan yapılan göçler esnasında yerleşmiş bulunan insanların soyundandır. Bunlar; Arap, Afgan, Hint, Moor, Pakistanlı, Çinli, Burgher (Felemenk), Malayalı ve Portekizli küçük gruplardır (Vedda, 2014). Nüfusun %7'sini teşkil eden Moorlar kuzey Afrika kökenli, Burgherler Portekiz ve Hollandalıların torunlarıdır. Zaten ada nüfusu, göçle gelenlerle, adanın ilk sakinlerinin kaynaşması olduğu için kısmen melezdir. Sihalalar ve Tamil dilleri resmî olarak konuşulmaktadır. Bunların dışında yerel diller ve

⁶ Anayasanın 1. Maddesi: “Millet, devlet ve egemenlik”, Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Anayasası, 15 Temmuz 2014.

⁷ Sihalalar dilinde “ok ve yayla avlanan avcı” anlamına gelen “Vadaha” ismi, Sihalalar tarafından bu azınlığa verilmiştir. Onlar kendilerini “Vanniyakaetto” diye tanımlıyorlar. Bu kelime yerel dillerinde “Orman İnsanları” anlamına gelmektedir. 1911 yılında yapılan sayımda Vadahalardan nüfusu 5.331 kişi olup hepsi Uluvamperaha eyaletinde ikamet etmekteydiler. Profesör Parane Witanehe'ye göre M.Ö. 2. yy.da, Sihalalar adayı istila edince yarı vahşi durumda olan Vadahalardan bir kısmı ormanların derinliklerine kaçarak, kendilerine özgü yaşam tarzlarını sürdürmeyi başarmışlar ve günümüze dek bunu sürdürmüşlerdir. Sihalalar padişahları, savaş zamanında onları ormanlarda rehber olarak kullanmışlardır. Günümüzde ormandan topladıkları fildişi, bal, bal mumu ve geyik eti gibi ürünleri satarak yaşamlarını sürdüren Vadahalardan çoğunluğu ruhlara tapan ve reenkarnasyona inanan yerel dine (Animistic) inanmaktadırlar. Vadahalardan inancına göre bu dünyada ölen birisi tekrar tanrı olarak geri dönmektedir. Kabilede biri ölünce yaşadığı

İngilizce de yaygındır; iş dünyasında ise İngilizce kullanılmaktadır (Vigari, 2004: 178). 1999 verilerine göre halkın; %70'i Budist, %15'i Hindu, %8'i Hristiyan, %7'si (1.600.000) Müslüman dinine mensuptur. Müslümanların % 14'ü Colomboda oturmaktadır (www.cia.gov/library/publications/the-worldfactbook).

Sri Lanka'nın kurucu unsurlarından olan ve ülkenin çoğunluğunu oluşturan Sinhalalar (Lion People) kahverengi derili, siyah dalgalı saçlı, kalın dudaklı ve kısa yapılı insanlar Sinhala dilini konuşmaktadırlar. Sinhalalar günümüzden 2.500 yıl önce M.Ö. 543'de Hindistan'ın kuzeyinden buraya göç edip Sinhala Krallığı'nı kurmuşlar ve M.Ö. 250'de Budizmi benimseyerek 2.300 yıl boyunca Budizmin hamileri olarak hükümlerlik yapmışlardır. İki asır önce krallığın Başkenti "Kandy" şehri İngilizlerin eline geçince krallık sona ermiştir. Krallığın yıkılan başkentinin etrafında bulunan tarihi saray, bina kalıntıları, el yazmaları, mağaralardaki resimler ve çizimler bilim adamları ve uzmanlarca Sinhalaların eski çağlardaki büyük medeniyet ve kültürlerinin göstergesi olarak değerlendirilmektedir. Dinî ve etnik mensubiyet, millî kimlikleriyle iç içe geçmiş durumda olan Sinhalalar iki önemli koldan oluşmaktadırlar.

1. Low Country Sinhala
2. Kandyan Sinhala

Sinhala kültürü, inanç sistemi, yargı değerleri ve devlet anlayışı ülkenin genel siyasal gidişatına damgasını vurmuş ve devlet mekanizmasına hâkim olmuş durumdadır. Ülkedeki etnik çatışmalar sırasında aşırı milliyetçi Sinhalalar, Tamillere karşı "Sanga Millî Konseyi" adlı harekette örgütlenmişlerdir. Etnik çatışmaların başlamasından sonra ülke her alanda büyük zararlara uğramış, ekonomik ve siyasi buhranlar meydana gelmiştir. Ülkenin en üst yönetim kademelerinde bulunan Sinhala devlet adamları Tamillerin düzenlediği siyasi suikastlarda yaşamını yitirmiştir.

Ülkenin en önemli etnik azınlığı olan, nispeten uzun boylu bir yapıya sahip ve Tamil dilini konuşan Tamiller tarih boyunca Hindistan'ın gü-

mağaranın etrafını süsleyip içine yiyecekler koyarak başka bir mağaraya göçüyorlar. Vadahalarda tapınak yok, ormanın her hangi bir yerinde bitkileri toplayıp ibadete başlıyorlar. Taptıkları çok tanrı var, en güçlü tanrıları "Kandayaka" ve onun küçük kardeşi olduğuna inandıkları "Bilindiyaka"dır. Günümüzden 60 yıl öncesine kadar Vadahalar ilkel insanlar gibi yaşamaktaydılar. Günümüzde de topluca avlanan, avladıklarını eşit bir şekilde paylaşan, özel eşyaları bulunmayan, tek evliliği benimseyen Vadahaların sayıları giderek azalmaktadır. Kentleşme ve göç, Vadahaları yok olma tehlikesiyle karşı karşıya bırakmıştır (Vigari, 2004: 189).

ney eyaletlerinden olan Tamil Nadu'dan göç edip adanın kuzey ve doğu bölgelerine yerleşmişlerdir (Perera, 2014). Sri Lanka'ya göç eden Tamiller ana vatanları sayılan Tamil Nadu'yla bağlarını sıkı tutmuş, atalarından kalan örf, adet, gelenek ve göreneklerine bağlı kalmışlardır. Tamiller Hindu dinine bağlı olduklarından, toplumsal olarak kendilerini Sinhalalardan ayrı tutmaktadırlar (Kitabı Sebez, 1999: 13).

Diğer azınlıklardan Moor ve Malayların büyük bölümünün Müslüman, Burgherlerin Hristiyan olduğu görülmektedir. Hindu ve Buda felsefesinin hemen hemen en koyu ve mutaassıp şekli hayat tarzına akseder. Fakat özellikle son zamanlarda, İslamiyetin yayıldığı ve birçok Sri Lankalının Müslüman olduğu göze çarpmaktadır (BBC, 2002). Dinî kaynaklarda, Allahü Teala tarafından, bütün insanların babası, yeryüzünde yaratılan ilk insan ve ilk peygamber olan Adem Aleyhisselam'ın, Cennetten bu Serendip adasına indirildiği bildirilmektedir.

Ülke idari olarak 9 eyaletten oluşmaktadır. Eyaletler Merkez, Doğu, Kuzey Merkez, Kuzey, Kuzeybatı, Sabaragamuwa, Güney, Uva ve Batıdır. Bu eyaletler de bölgelere ayrılmıştır. 9 eyalet altında 25 bölge mevcuttur (Görsel Büyük Kültür Ansiklopedisi, C.13: 7982-7988). Her bölgede merkezi hükümetin atadığı bir hükümet temsilciliği bulunur. Ülkenin mevcut idari yapısı, yıllardır süregelen ademi-merkeziyet talepleri sonucunda 1978 Anayasası'nda 1987 yılında yapılan değişiklikle şekillendirilmiştir (DEİK, 2014: 2).

Yer altı kaynakları bakımından zengin sayılmayan, petrol ve taşkömürü madenleri bulunmayan adada demir cevheri, değerli taşlar, fosfat ve kireç taşı madenleri bulunmaktadır. Başkenti Colombo, diğer önemli kentleri: Jaffna, Kandy, Gampaha, Kurunegala ve Galle; limanları: Trincomalee, Colombo ve Galle; limanları: Trincomalee, Colombo ve Galle şehirleridir (Çeşmendaz, 1999).

Sri Lanka'nın Türkiye ile olan ilişkileri açısından bakıldığında; Sri Lanka'nın 4 Şubat 1948 tarihinde bağımsızlığını kazanması sonrasında Yeni Delhi Büyükelçiliğimiz Sri Lanka'ya akredite edilmiştir. Sri Lanka'nın Tel Aviv Büyükelçiliği de Türkiye'ye akredite olarak görev yapmıştır. Sri Lanka'nın Ankara Büyükelçiliği 2012, Colombo Büyükelçiliğimiz ise 2013 yıllarında faaliyete geçmiştir.

Sultan II. Abdülhamid Han'ın Osmanlı-Japon münasebetlerini kuvvetlendirmek için gönderdiği Ertuğrul Fırkateyni 1890 Kasım ayında bir cuma sabahı Seylan'ın başkenti Colombo'ya ulaşıp mürettebat cuma nama-

⁸ Hindistan'daki Tamil Nadu eyaletinin merkezi tarihi "Medres" kentidir. Bu eyalette 60 milyon kişi Tamilce konuşmaktadır.

zını kılmak için topluca gemiden inince, nüfusu 300.000 olan Colombo'da 200.000 kişi gemiyi ziyaret etmiştir. Osmanlı Devleti, 1907 yılında İpek Yolu'nun deniz rotasının üzerinde iki stratejik liman olan Colombo ve Galle'de konsolosluk açmıştı. Adada Sultan II. Abdülhamid Han'ın teşvikleriyle Colombo Hamidiye Mektebi, 1900'de Seylanlı Müslüman zenginler tarafından açılmıştır. 1889'da Colombo'da "Müslümanların Dostu" adlı mecmua ile Hıristiyan misyonerlere karşı büyük bir mücadele başlatılmıştır. Bu gayretleri neticesinde Seylan Müslümanları cuma hutbelerinde Sultan II. Abdülhamid'in adını okuyor, mahkemelerinde Osmanlı'nın sembolü olarak fes giyiyorlardı. Ayrıca Seylanlı Müslümanlar; 1909'da Osmanlı Devleti donanmasına, Balkan Harbi'nde ve Kurtuluş Savaşı'nda da Anadolu'ya gizli ve bazen de açıktan yardımlar göndermişlerdir.

Avrupa'da Hollanda, Norveç, İsveç, Avusturya ve Polonya'daki elçiliklerini kapatan Sri Lanka'nın Türkiye'de büyükelçilik açması, Sri Lanka büyükelçiliği yetkilileri tarafından Türkiye'nin son yıllarda elde ettiği ekonomik büyümeye paralel olarak Sri Lanka'nın Türkiye ile ilişkilerini geliştirme arzusunun bir sonucu olarak görülmüştür. İki ülke arasında "Suçluların İadesi Anlaşması" ve "İkili Hava Ulaştırma Anlaşması" imzalanmıştır.

2. Sri Lanka'da Etnik Gruplar Arasında Gerginliklerin Başlaması

Sosyo-ekonomik olarak bir toplumun alt katmanda yer alan gruplar, etnik yapıları ya da dini kullanarak kitleleri mobilize edebilmekte ve bu şekilde ayrılma yoluna başvurabilmektedirler. Bu durum ülkelerde ciddi kaos ve iç çatışmalara neden olmakta ve yönetim problemleri ortaya çıkarmaktadır.

Etnisitelerin siyasallaşması, iç politika dinamiklerinin ötesine geçerek dış güçlerin politikalarına konu olan çok yönlü bir sürece işaret etmektedir. Siyasallaşma süreci yalnızca etnik gruplarla ulus devletler arasındaki ilişkiyi değil, verdikleri destekle etnik grupların mobilizasyonunda kritik bir öneme sahip olan dış güçlerle etnik gruplar arasındaki etkileşimi de ilgilendirmektedir. Mobilize olan etnik grupların devletle pazarlığı, bu grupların dış kaynak desteğinin etkili olduğu stratejik güçlerinin bir fonksiyonunu teşkil etmektedir. Verilen destek, etnik grupları güçlendirirken, destek sağlayan dış güçler açısından hedef devlete yönelik stratejik ve tarihsel çıkarlarının gerçekleştirilmesinde önemli bir politika aracını teşkil etmektedir. Bu ilişkiyi dengeli bir şekilde götürebilen etnik grupların liderlerinin amaçlarına ulaşabildikleri gözlemlenmektedir (Küçükşolak, 2012: 123). Güç politikaları çerçevesinde, etnisitenin politizasyonu sürecinde liderlik rolünü üstlenen Sri Lanka'daki Tamil Elam Kurtuluş Kaplanları'nın bölgede şekillenen ilişkileri buna örnek olarak gösterilebilir.

Ülkede etnik gruplar arasındaki sıcak savaş 1983 yılında başlamışsa da, çatışmanın kökenleri tarihte, İngiliz sömürgeci iktidarının politikalarında yatmaktadır. Sri Lanka'nın bağımsızlığını kazanması, Hindistan gibi "pasif direniş"le olmamıştır. İngilizlerle 1944'te oluşturulan "Soulbury Komisyonu"nda adanın bağımsızlığı tartışılmıştır. Soulbury Anayasası 4 yıl sonra 1948'de Seylan'a bağımsızlığını verirken, azınlıkların haklarına garanti şartı koşmuştur. İngilizler, bir yandan Tamillerin haklarını savunur gibi gözükürken, aslında adanın saygın okumuşlarını azınlık statüsüne koyarak ayrılık tohumlarını ekmiştir. Tamiller, İngilizlerin sömürge yönetiminde en prestijli görevlere getirilmiştir. Tamil demek avukat, doktor, mühendis, şair, yazar demektir (www.tr.wikipedia.org/wiki/Sri_Lanka). Binlerce yıllık tarih ve kültürleriyle övünen adanın gururlu Sinhalaları ve Tamilleri arasında zaten tarihten gelen bir rekabet vardı.

Hindistan'ın güney eyaleti Tamil Nadu'da medeniyetin en eski sakinlerinden olan, yaklaşık 2.000 yıllık yazılı bir geleneğe sahip olan Tamiller kendilerini, adada hüküm sürmüş Tamil (Chola) krallıklarının vârisleri olarak görmüşler; Sinhalaları ise, Afganistan'ın kuzeyinden adaya gelmiş göçmenler olarak nitelendirmişlerdir. Onlara göre tarihî "Pole Narava" kenti Hindu dinine mensup Tamil soyundan gelen "Çolas" kırlarının başkentiydi. 1014 yılına kadar Tamillere ait bu krallık adanın tamamına hâkimdi. Bu tarihte Sinhalalar krallığa savaş açıp, Tamilleri yendikten sonra bu krallığı yıkıp kendi hâkimiyetlerini kurmuşlardır. Tamilce yazılmış tarihî belgeler bu teoriyi doğrulamaktadır (Kitabı Sebez, 1999: 13).

Sinhalalar bu konuyu İngilizlerin "böl yönet" siyasetleri, kriz ve buhran çıkarma politikaları çerçevesinde değerlendirmişlerdir. Sinhalalara göre İngilizler, sömürge altında tuttıkları topraklarda her zaman krizlere temel oluşturacak tohumlar ektiklerini ve zamanı geldiğinde bunları filizlendirerek kullanmayı planladıkları ve bunda da başarılı oldukları tezini ileri sürmüşlerdir. Sinhalalar, İngilizlerin bu doğrultuda 19. yüzyılın ortalarından itibaren on binlerce Tamili çay ve kahve bahçelerinde çalıştırılmak üzere Hindistan'dan getirerek kendi ülkelerine yerleştirdiğini iddia etmişlerdir (Karaağaçlı, 2009; Mahmudi, 1993: 48).

İngilizlerin, Tamilleri Güney Hindistan'dan Sri Lanka adasına getirmesi, geçmişte Sinhala İmparatorluğu ile Milattan önce 3. Yüzyılda Güney Hindistan'da egemen güç olan Chola (Tamil) İmparatorluğu arasındaki mücadeleyi, toplumun yine hatırlamasına sebep olmuştur. Chola İmparatorluğu, adanın hâkimiyetini sağlamak için Sinhalalar ile büyük savaşlar yapmıştır (Rajapakse, 2003: 82).

Bir Tamil imparatorluğu olan Chola İmparatorluğunun adayı kontrol altında tutması, Sinhalalar tarafından istila olarak algılanmıştır. Sinha-

laların özellikle Portekizlere karşı vermiş oldukları mücadele, Sinhalaların millî bilincinin oluşumunda ve Sri Lanka adasını benimsemelerinde önemli rol oynamıştır (Rajapakse, 2003: 131-133).

Sri Lanka'da iki etnik grup arasında çatışma yaşanmasına sebep olan en önemli unsur ise, İngiliz mirası olarak adaya entegre edilmeye çalışılan demokrasidir. Bu bağlamda adada demokratik düzeni sağlamak üzere oluşturulan, "Donoughmore Komisyonu", 1931 yılında bir anayasa hazırlamıştır. Bu anayasa çoğunluğun taleplerini gerçekleştirme fırsatı sağlamasına yardımcı olurken, diğer etnik grupların isteklerinin pek önemsenmemesine sebep olmuştur (Jonathan, 1990: 208). Bu anayasa, Sri Lanka devletini bağımsızlığa hazırlamıştır. Bağımsızlık sonrasında ayrışmayı su yüzüne çıkaran en büyük eylem Sinhalalardan gelmiştir. Sinhalalar, "Sinhalala only bill" yasasını 1956 yılında çıkarmış, Sinhalala dili resmî dil olmuştur (Nithiyanandam, 2000: 293). Tamiller bu anayasal değişikliği kabul etmemiş, kendilerinin Sinhalalar tarafından yok edileceği endişesine kapılmışlardır. Bu bağlamda o dönemde, bu yasal düzenlemeye en büyük tepkiyi Tamil kökenli milletvekilleri vermişler, Tamillerin kendi dillerini konuşmak için zorla bağımsızlık mücadelesi vermeye itildiklerini belirtmişlerdir (Nithiyanandam, 2000: 293). 1972 anayasası ile Sri Lanka'nın "Seylan" olan adı, "Sri Lanka" olarak değiştirilmiştir. Bu isim değişikliği Sinhalalarda, Sri Lanka'nın kendilerine ait olduğuna dair inancı daha da güçlendirmiştir.

Ülke isminin değiştirilmesinin ardından Tamil gençleri devlet kademelerinden uzaklaştırılmış, bunun sonucu eğitimli Tamil gençleri işsiz kalmış, Sinhalala milliyetçi grupları Tamillere saldırmıştır (Nithiyanandam, 2000: 292). Bu süreçte Tamil milliyetçileri üniversitelerde ve gençler arasında gruplaşmışlardır. Böylelikle Marksist Tamil Kaplanları'nın temelleri atılmıştır. Tamil Kaplanları'nın kurucusu Pharabakaran ilk eylemini 18 yaşında yapmış, Jaffna'nın Tamil kökenli belediye başkanını davasına ihanet ettiği sebebiyle öldürmüştür. Sinhalala milliyetçi grupları 1983 yılında Tamillere saldırmış, bu saldırılar sonucunda Tamillerin malları yağmalanmış, milyonlarca dolar zarar verilmiş, Tamilli siviller öldürülmüştür (Krishna, 2000: 116). Bu yağmalama eylemleri Tamillerin bir bölümünün yurt dışına kaçmasına sebep olmuştur. Adada kalmaya devam eden Tamiller ise, Tamil Kaplanları ve diğer Tamil örgütleri çevresinde bir araya gelmişlerdir.

⁹Donoughmore Komisyonu; Lord Donoughmore öncülüğünde 27 Ekim 1927'de İngiltere'den Seylan'a hareket etmiştir. Komisyona ismini veren Kraliyet Komisyonu Başkanı Lord Donoughmore, daha öncesinde Lordlar Kamarası Komite başkanlığını yürütmüştür (Daha geniş bilgi için Bkz. S. Bose, "Tamil Self Determination in Sri Lanka Challenges and Prospects", Economic and Political Weekly, 24 Sempember 1994, s.2538; Bkz. K.T. R. Donoughmore, "Tamils no More", www.atimes.com).

3. Etnik Sorunun Temelinde Yatan Sebepler

Toplumsal kin çatışmaların çıkmasına veya çatışmaların şiddetinin artmasına neden olabilecek önemli bir unsurdur. Toplumsal kinin oluşmasında etnik gruplar arasında derin ayrımcılıkların, ötekileştirmenin ve devamında aşağılama, çatışma, şiddet odaklı olayların toplumda yoğun olarak yer alması ve bunun toplumsal travma şeklinde toplumda yer edinmesi etkilidir. Sri Lanka Hükümeti'nin, Tamil Kaplanları ile mücadelesinde bu travmatik koşullar hem Tamil halkı, hem de Sinhalalar için gerçekleşmiştir. Özellikle, Tamiller Sinhalalardan çok daha olumsuz koşullara maruz kalmıştır. Savaş ya da benzeri koşullar sonucunda oluşan ağır travmada, tanımlanabilir bir düşman ya da kasten kurbanı acı veren, baskıcı geniş bir grubun varlığı söz konusudur (Volkan, 2008: 212). Travma'nın kuşaktan kuşağa aktarımı ve ortak utanç duygusu (Volkan, 2008: 213), her iki etnik grup arasında toplumsal kine dönüşür. Ortak Utanç duygusu ile birlikte travmanın toplumda kuşaktan kuşağa aktarımı, toplumların birbirlerini ötekileştirmelerine sebep olabilir. Özellikle, TEKK'in militan sıkıntısı çekmemesi bu toplumsal döngü ile açıklanabilir.

Bu bağlamda iki etnik grubun adayı kendi ata yurdu olarak görmesi karşısındaki diğer grubu "kötü" olarak nitelermelerine sebep olmuştur. Özellikle devlet gücünü elinde bulunduran Sinhalaların, Tamilleri düşmanlaştırmasında ana araç; Tamillerin Sri Lanka adasına ayak basması olarak mitleştirdikleri "Mahavamsa"ya dayandırılmaktadır (Rajapakse, 2003). Mahavamsa Sinhalaların sosyal hayatını şekillendirmektedir. Bu anlayışa göre, Tamiller adaya gelen işgalciler konumundadır. Sinhalalar, Tamilleri toplumsal kin ve intikam çerçevesinde, Sri Lanka devlet mekanizmalarından uzaklaştırmış ve farklı dine ve dile sahip olmaları sebebiyle aşağılamışlardır. Bu gelişmelerin sonucunda, Tamil Kaplanları'nın sosyalleşmesi ve rol alması bağımsızlık isteği ve milliyetçilik aracılığıyla olmuştur (Arena, Arriago, 2006: 193).

Toplumsal kinin oluşmasını sağlayan en etkili unsurlardan biri, karşı etnik unsurun aşağılanmasıdır. Bu noktada örnek vermek gerekirse, Tamil Kaplanları'nın yakınlarına tecavüz girişimleri 14 yaşındaki kız çocuklarına veya 70 yaşındaki yaşlı kadınlara kadar uzanmaktadır. Tamillerin, Sinhalalara karşı, intikam duygusuna kapılmalarının diğer bir sebebi ise, annelerine veya kız kardeşlerine Sinhala askerleri tarafından gözlerinin önünde tecavüz edilmiş olmasıdır (Amnesty International, 2002: 1). Tecavüz bir savaş suçu kabul edilmesine rağmen, tecavüz eylemlerine girişen Sri Lanka asker-

¹⁰ Seylan adası üzerinde yaşayan halkı İngilizler Seylanlılar olarak tanımlamaktaydı (Nithiyanandam, 2000:287).

lerine soruşturma açılmamıştır. Kurbanları tehdit ve devlet mekanizmalarının süreci ağırdan alması, tecavüzcü askerlerin cezalandırılmamalarına sebep olmaktadır. Bu sonuç Tamillerin devlete olan güvenlerinin daha da azalmasına sebep olmuştur. Gözaltına alınan Tamillerin büyük bir bölümünün ortadan kaybolması, göz altılarda Tamillere işkence yapıldığı şüphesini kuvvetlendirmektedir (Amnesty International, 2002: 2). Sri Lanka'nın 1995 yılındaki başkanı Kumaratunga, Ocak 1988'den 1995 yılına kadar kaybolan aile yakınlarına seslenerek kayıpları araştıracakları bir komisyon kurduklarını belirtmiştir. Bu komisyona 10 bin kişinin kayıp olduğu başvurusu yapılmıştır (Amnesty International, 2002: 4). Tamil Kaplanları'nın 2008 yılında 35 km'lik alana sıkıştırılmasına rağmen, Sri Lanka Hükümeti'nin Kuzey'in kontrolünü ele geçirmesi yaklaşık 2 yıl sürmüştür. Buna rağmen Tamillerin, Tamil Kaplanları'na desteği sürdürmesi, Sinhalaların Tamillerin onurlarını kırmaya devam etmesi ile yakından ilgili olduğu değerlendirilmektedir (Çınar, 2011).

Sri Lanka'daki iki önemli etnik gurup arasında hiçbir zaman birliktelik sağlanamamıştır. İngilizler, sömürgecilik döneminde merkezi bir hükümet oluşturmuşlarsa da Tamillerle Sinhalaları birleşik bir yönetim altında bir araya getirmekte başarılı olamamışlar veya olmak istememişlerdir. Tamillerle, Sinhalalar arasındaki ihtilafların tarihî kökleri ve temelleri vardır. Britanya'nın sömürge yönetimi altında Tamillerin Sri Lanka'daki imtiyazlı statüsüne duyulan öfke, Sinhala çoğunluk 1948'deki bağımsızlığın ardından iktidarı ele geçirince su yüzüne çıkmıştır. Bu tarihsel gerginlik, Sinhala hükümet görevlisi, Maliye Bakanı Ronnie Del Mel'in Tamil karşıtı şiddetin tırmandığı 1983 yılında yaptığı açıklamada da görmek mümkündür; "Sri Lanka'da iyi olan ne varsa Tamillerin elindeydi" (Hashim, C.3). Sinhala milliyetçiliğinin yükselişiyle birlikte ülkedeki Tamil azınlık kenara itilmiş, Tamiller buldukları makamlardan uzaklaştırılma politikası güdülerken, yeni dönemdeki ayrılığın temelleri atılmıştır. Sri Lanka anayasasının 13. maddesi gereğince iktidarın eyaletlere devredilmesi söz konusu idi. Bu bağlamda Tamillerin hükümetten bir

Mahavamsa: V. yy.da Pali dilinde şiir formunda yazılan, Bhikkhu tarafından bestelenen ve ilk defa Prof. Wilhelm Geiger tarafından 1908 yılında İngilizceye çevirisi yapılan Seylan'ın efsanevi ve edebi bir tarih kitabıdır (Rohan Wasala "Is the Mahavamsa a tissue of myths?", January 23rd, 2008, <http://transcurrents.com/tamiliana>).

takım talepleri olmuştur. Yıllarca ülkeyi yöneten hükûmetler Tamillerin şikâyet ve isteklerine kulak verip sorunun çözümüne dair bir yol üretmemiştir. Yıllarca azınlıkta kalıp eşitlikten yana olan Tamiller ağır ancak emin adımlarla kendilerinin bürokrasiden dışlandıklarını ve güçlü hamilerin desteklediği Sinhalalara yer açıldığının farkına varmışlardır. Bazı uzmanlar bu anlaşmazlığın temelinde Sinhalaların oluşturdukları devlet sistemine Tamillerin dâhil edilmemesi ve sistemin içine alınmamasından kaynaklandığı teorisini ileri sürmüşlerdir. Üniter bir Seylan'a duydukları bağlılığın birincil şartı olan eğitim ve iş fırsatlarını da kaybettiklerini gören Tamiller, devletlerine aidiyet duygusu taşımamaya ve devletlerini benimsememeye, şaşırtıcı olmayan bir biçimde devletten soğumaya başlamışlardır. Tamiller; bağımsızlıktan sonra parlamento tarafından çıkarılan yasalarla, kendi azınlık haklarıyla ilgili hiçbir olumlu adımın atılmadığını, aksine Sinhalaların milliyetçi ve ırkçı uygulamaları ve yasalarla kendilerinin doğal vatandaşlık haklarından mahrum bırakıldıkları düşüncesini taşımaktadırlar. 1970 yılında çıkarılan ve Tamil gençlerinin üniversiteye girişini zorlaştıran yasa azınlıktaki Tamiller ile çoğunluktaki Sinhalalar arasındaki uzun zamandır var olan uçurumu daha da derinleştirmiştir. 1971'de toplanan Sri Lanka Kurucu Meclisi, Budizm inancını ülkenin resmî dini olarak kabul ederken; Tamilcenin ülkenin resmî dillerinden biri olarak kabulünü ön gören yasayı onaylamaması ülkenin karışmasına ve ayrılıkçı örgütlenmenin hızlanmasına neden olmuştur. Bu ortamda 1972 yılında Tamil teşkilat ve partileri birleşme kararı almıştır.

Bu dönemde etnik sürtüşmeler geniş çaplı silahlı çatışmalara dönüşmüş; daha önceleri harika tabiatı, lezzetli çayı, egzotik yaşam biçimi, Budist ve Hindu tapınakları, fillerin halkın yaşamında oynadığı önemli rolle, tropikal iklimi ve meyveleri ile kendinden söz ettiren bu cennet ülke; baskınlar, kanlı çatışmalar, siyasi suikastlar, faili meçhul cinayetler, toplu katliamlar ve idamlarla anılır olmuştur.

4. Tamil Eelam Kurtuluş Kaplanları'nın (TEKK) Kurulması

Devletin ayrımcı tutumu karşısında Tamiller arasındaki hoşnutsuzluk giderek artarak aşırı söylemlere ve fikirlere yönelim yaygınlaşmaya başlamıştır. Tamil ayrılıkçı hareketi kısa zamanda

Tamiller arasındaki örgütlenmesini tamamlamış, gençleri saflarına katarak önemli bir eylem gücüne ulaşmıştır. Çok sayıda genç Tamil artık sosyo-ekonomik taleplerinin ancak ayrı bir Tamil devletinde olabileceği sonucuna varmıştır.

Bu dönemde iktidardaki milliyetçi Sinhalalar etnik ayrılığı körükleyen ve Tamil gençlerinin ayrılıkçı örgüte yönelmesini sağlayan yanlış uygulamalara imza atmışlardır. Örneğin;

1-Başkentte yaşayan Tamilleri dışlamaları ve devletin Tamil azınlığına karşı ayrımcı bir siyaset uygulamaları,

2-Tamillerin çoğunluğunun geçim kaynağı olan çay ve kahve bahçelerinde çalışmalarını engellemeleri,

3-Sinhalaların mensubu oldukları Budist dininin yaygınlaştırılmasına yönelik teşvik yasalarını çıkarmaları ve devletin bu yönde faaliyet göstermesi,

4-Tamil bölgelerinin ortasında Sinhala yerleşim birimlerinin yapımını teşvik etmeleri,

5-Tamillere karşı silahlı saldırıları artırmaları...

Nitekim örgütlenen Genç Tamiller, 25 Ocak 1975 tarihinde “Yeni Tamil Kaplanları” isimli örgütleri ile ilk büyük operasyonunu gerçekleştirmiş ve Jaffna Belediye Başkanı Alfred Duraiappah’a yönelik bir suikast düzenlemişlerdir (Swamy, 2011). Bu, örgütün devlete karşı ilk silahlı eylemi olmuştur. Böylelikle, ayaklanmacı Tamil gruplarının en radikallerinden biri olarak kendilerine ulus çapında ün kazandırmışlardır. Bu suikasta karşılık devletin baskıları artınca bütün ülkede şiddetli çatışmalar meydana gelmiştir. Tamiller arasında uzun süren çalışmalar ve müzakereler sonucunda diğer Tamil militanlarının da “Tamil Özgürlük Kaplanları Örgütü” çatısı altında bir araya gelmesiyle grup resmî olarak “Tamil Eelam Kurtuluş Kaplanları (TEKK)”na dönüşmüştür. Tamil Kaplanları’nı diğer Tamil milliyetçi örgütlerinden ayıran ana etken, bağımsızlığı hedefleyen tek örgüt olmasıdır.

TEKK, Mayıs 1976’da Velupillai Prabhakaran tarafından kurulmuştur. Okuma yazması olmayan Prabhakaran’ın çok zeki, akıllı ve müthiş örgütlenme yeteneğine sahip olduğu bilinmektedir. Örgüt ilk bildirisinde hedefinin, adanın kuzeydoğusunda bağımsız ‘Tamil Eelam Devleti’ni oluşturmak olduğunu açıklamıştır (Vigari,

2004: 182).

Hindistan'da yer alan ve yoğun bir Tamil nüfusuna ev sahipliği yapan Tamil Nadu bölgesiyle var olan etnik bağların, örgütün bölgesel güce yönelik tutumunda konumunu kuvvetlendirmiştir. Nitekim bir bölgesel güç olan Hindistan'ın da hem kendi stratejik mülahazaları hem de Tamil Nadu bölgesinin duygusal yakınlığı üzerinden başlangıçta örgüte destek sağladığı ve konuya müdahil olduğu görülmüştür. Tamil Kaplanları'nın, Hindistan'daki Tamil Özerk Nadu devleti sınırlarında eğitim kampı kurmalarına izin verilmiştir (Asian Survey, 1989: 413). Aslında Hint Yönetiminin bir taraftan Hindistan'ın Tamil Nadu bölgesindeki 60 milyon Tamil nüfusunun oylarını ve desteğini çekmek amacıyla örgüte destek verdiği, diğer taraftan ise örgüt davranışlarının Tamil Nadu bölge halkına örnek olması riskinin önüne geçmeye çalıştığı fark edilmiştir.

Hindistan gibi, askerî anlamda güçlü bir dış desteğe sahip etnik grubun ayrılıkçı talepleri diğer gruplara nazaran iki misli fazla olmuştur. Örgütün 1976'da kurulduğu halde, 1980'lerden itibaren dış desteğin de etkisiyle, Sri Lanka devletine karşı silahlı mücadele verebilen bir seviyeye ulaştığı görülmüştür. Nitekim 1983 yılında TEKK, ülkenin kuzeyinde Jaffna'da bir askerî konvoyu düzenlediği saldırıda 13 Sri Lanka askerinin ölmesine sebep olmuştur. Başkent Colombo'da protesto için büyük gösteriler düzenlenmiştir (Buerk, 2008). Colombo'da başlayan "Kara Temmuz Olayı"ndan (Tamil karşıtı gösteriler) sonra Sinhalalar, Tamillere saldırmış ve iki bin kadar Tamil öldürülmüştür. Bu olay sonrasında ülkede zihinsel ve fiziksel derin bir kırılma ve ayrışma başlamıştır. Yüzlerce kişi ölmüş, binlerce kişi evlerinden köylerinden kaçmak zorunda kalmıştır.

Böylece Tamil Kaplanları bölgesinin bağımsızlığı için hükûmete karşı mücadeleye başlamış oldu. Tamil Kaplanları yürüttüğü bağımsızlık savaşı için halk desteğini de kazanmıştır. Bunda etkili olan ise Sinhala ağırlıklı hükûmetlerin Tamillere yönelik istenilen reformu hiçbir zaman hayata geçirmemesi olmuştur. Asya ve Avrupa'daki birçok uzmana göre, Güney Asya'nın en büyük problemlerinden biri Tamil Kaplanları'nın, 1983–2009 yılları arasında, kimine göre hasar bırakan, kimine göre özgürlük mücadelesi olarak görülen Sri Lanka'nın kuzeybatısında bağımsız bir devlet kurmak için hükûmete

karşı yürüttüğü kanlı mücadeledir (Karaağaçlı, 2009). Bu örgüt, Sri Lanka ordusuna sık sık ağır kayıplar verdirebilmiş, yaklaşık 15.000 kişilik militan ordusunun yanı sıra, “Deniz Kaplanları” adlı küçük bir deniz kuvvetine, hatta küçük uçaklardan oluşan ilkel bir hava kuvvetine sahip olmuş, çok etkili suikast eylemleri gerçekleştirebilmiştir. Zamanla adanın üçte birini ellerine geçirmişlerdir. Çeşitli ülkelerin İstihbarat birimleri Tamilleri “Dünyanın en tehlikeli terörist grubu” olarak ilan etmiştir.

Tamil Kaplanları içeride devlet güçleriyle savaşırken dünyanın her köşesinde taraftarlarını ve sempatanlarını örgütlemiş ve önemli bir baskı gücü sağlamıştır. Tamiller Avrupa’dan Amerika’ya, Asya’dan Avusturya’ya kadar buldukları her yerde örgütün gönüllü elçisi ve temsilcisi gibi kamuoyunu kendi davaları konusunda bilinçlendirmeye ve lobi oluşturmaya gayret etmişler, örgütün mali ve lojistik ihtiyaçları için kaynak yaratmışlardır (Tercümane Siyasi Dergisi, 1997: 34). Yasadışı yollardan Avrupa ve Amerika’ya nakledilen göçmenlerden yıllık 600 milyon dolar gelir elde etmişlerdir. Ayrıca örgüt, elinde bulundurduğu 12 adet orta tonajlı yük gemisiyle Asya, Ortadoğu ve Akdeniz sahillerinde kaçak yollardan çimento, pirinç, diğer tüketim mallarından ve hatta silah ve cephanelik ticaretinden de büyük miktarda gelir sağlamıştır. Örgüt en az 40 ülkede yaşayan Tamillerden bağış toplamış, bu bazen zor kullanılarak bazen de gönüllü olarak yapılmıştır (www.bbc.co.uk, 2009). Tamil Kaplanları’nın yasadışı silah pazarları daha çok Birmanya, Tayland ve Kamboçya’dadır. Çok sayıda kaynakta Kuzey Kore Hükümeti’nin de Tamil Kaplanları’na ekonomik destek verdiği ve silah yardımıyla bulunduğu ortaya çıkarılmıştır. Örgütün, diğer terör örgütlerinde de sıkça karşılaştığımız üzere uyuşturucu kaçakçılığı ve banka soygunculuğu gibi illegal yöntemler aracılığıyla da finansal kaynaklarını güçlendirdiği bilinmektedir (Vaughn, 2011). Neticede Örgüt, 30 yıla yakın bir dönemde elindeki mali kaynaklar, insan gücü ve tabiatın sunduğu olanakları kullanarak önemli bir askerî ve siyasi güç haline ulaşmıştır.

Tamil Kaplanları, özellikle 1990’lardan itibaren adanın kuzey ve doğu bölgelerinde varlık gösteren hukuk ve vergi sistemleri ile Sri Lanka yönetimine alternatif bir “de facto” yönetim kurmuştur. Başkent olarak kullandıkları Kilinochchi’de askerî organizasyonlarının

(kara, deniz ve hava kuvveti) yanı sıra kamu yönetimini andıran teşkilatlanmaları, polis gücü, bankaları, mahkemeleri, hapishaneleri, hastaneleri, eğitim kurumları, kitle iletişim kurumları, yerel yönetimleri, yani her hangi bir devlette bulunması gerekli olan kurumlar mevcuttu (Gale Encyclopedia of Espionage & Intelligence). Öyle ki, Sri Lanka ve Hindistan donanmalarından sonra Palk Boğazı'nda üçüncü bir güç olarak varlık gösterme iddiası içerisine girmiştir (Archived: Commentary No. 77).

5. Tamil Eelam Kurtuluş Kaplanları'nın Eylemleri

Örgüt 5 Temmuz 1987'deki ilk intihar saldırısını, Yüzbaşı Miller tarafından sürülen patlayıcıyla dolu bir kamyonun kuzey Sri Lanka'daki bir askerî kampı hedef alarak gerçekleştirmiştir (www.asimetriksavaslar.wordpress.com). Tamil Kaplanları, intihar saldırılarını bir taktik olarak kullanarak Hindistan ve Sri Lanka'da önemli politikacılara yönelik sansasyonel suikastlar düzenlemiştir. Mayıs 1991'de Hindistan Başbakanı Rajiv Gandhi örgütün bir kadın intihar eylemcisi tarafından öldürülmüştür. Bu saldırı Tamil Kaplanları'nın uluslararası arenada her türlü meşruiyetini ve desteğini yitirmeye başlamasına neden olmuştur. Ardından 1993'te de Sri Lanka Devlet Başkanı Premadasa'yı öldüren örgüt, 1995 yılına kadar sayısız eylemler gerçekleştirerek sürekli Sri Lanka Devleti ile çatışmaya girmiş ve günden güne güçlendiğini göstermiştir.

1998'de başkentteki Merkez Bankası binasına saldırı düzenlemiş ve çıkan çatışmada yüzlerce insan hayatını kaybetmiştir. Bu yıllarda örgüt saldırılarını artırmış, güvenlik güçleri ise örgüte karşı devamlı operasyon düzenlemiştir. Örgütün en önemli silahlı vurucu gücü "Siyah Kaplanlar" adıyla anılan özel birlikleri olmuştur. Edinilen bilgilere göre; eylem öncesi örgüt lideri Prabhakaran, motive etmek amacıyla bu militanlarla birlikte zaman geçirir, yemek yer ve fotoğraf çektirmiş. Örgütün bütün militanları, yakalandıklarında intihar etmeleri için boyunlarındaki künyede siyanür kapsülü taşımışlardır. Öyle bir gün gelmiştir ki Tamil Kaplanları tankı, hava kuvveti, donanması olan bir örgüt olmuştur. Yarı konvansiyonel, hareketli savaş taktiğini kullanmışlar ve aynı zamanda dünyanın en fazla intihar saldırısı düzenleyen örgütü olmuşlardır. Bu öyle bir güçtü ki Hamas,

İslami Cihad ve El-Kaide örgütlerinin toplamından daha fazla intihar saldırısı gerçekleştirmiştir. Ayrıca dünyada sinir gazını kullanan ilk terör örgütü olmuştur. Örgüt yurtdışı Avrupa merkezini Londra’da, Amerika merkezini ise Toronto’da kurmuştur. Maddi olarak sürekli desteklenen Tamil Kaplanları, iyi eğitilmiş bir deniz terörizmi kolu olan dünyadaki tek terörist aktör unvanına sahip olmuştur. “Deniz Kaplanları” olarak bilinen bu kol, tarihi boyunca Sri Lanka Deniz Kuvvetleri’nin üçte birini yok etmiştir.

Yıllardır süren iç savaş boyunca Tamil Kaplanları, çocukları terörist olarak kullanmak da dâhil, sivillere yönelik insan hakları ihlalleri nedeniyle eleştirilmiştir. Savaş ve yaşanan çatışmalarda 70.000’den fazla kişi hayatını kaybederken 100 binin üzerinde insan yaralanmış ve yüz binlerce kişi evlerini terk etmek zorunda kalmıştır (Vigari, 2004: 183). İşte bu kadar gücü bünyesinde barındıran Tamil Kaplanları, hükûmetin “Terörizmle Mücadele” kapsamında kararlı tavrı ve yaptığı operasyonlar karşısında giderek kan kaybetmeye başlamıştır.

6. Sri Lanka Devleti’nin Tamil Kaplanları ile Mücadelesi

Sri Lanka Hükûmeti “Terörizmle Mücadele” ve isyanları bastırma programlarını formüle edip hemen uygulamaya koymuştur (www.anatoliajournal.com). Bu kapsamda teröristleri kendi taktik ve tekniği ile alt etmeye çalışmıştır. 1978 yılında Jaiwardneh başkanlığındaki Sri Lanka Hükûmeti Tamil Kaplanları Örgütü’nü yasadışı ilan etmiş ve bu örgütün terör saldırılarına karşılık etkin yasalar çıkarmıştır. Bu yeni yasalar, ayrılıkçı teröre karşı güvenlik güçlerinin elini güçlendirmiş ve onlara geniş çapta arama, takip ve yakalama yetkisi tanımıştır.

Bu güvenlik tedbirlerinin yanı sıra devletle örgüt arasında sürekli olarak bir diyalog ve siyasi çözüm yolu kapısı açık tutulmuştur. Çatışmaların şiddetlenmesinden ve huzursuzluğun kendi ülkesine sirayet etmesinden çekinen Indira Gandhi’nin, Sri Lanka’da kendilerini rahatsız edecek bir Tamil devleti görmek istememesi sonucu, Hindistan Tamil Kaplanları’nı destekleyen dış politikasını değiştirmiş ve arabuluculuk teklifinde bulunmuştur. 29 Haziran 1987’de Hindistan’ın arabuluculuğuyla iki taraf arasında barış anlaşması imzalanmıştır.

Hemen ardından yine 1987 yılında Hindistan, Sri Lanka ile uyum anlaşması imzalamıştır (Vigari, 2004:185). Sri Lanka Devleti'nin onayını alarak sağlanan çatışmasızlığı denetlemek amacıyla 10 bin askerini adaya göndermiştir. Hindistan Barış Gücü (IPKF) askerlerinin gelmesini Tamil Kaplanları olumlu karşılamamıştır. Barış gücü askerlerinin Tamillere yönelik işkence ve tecavüzlere katılması, Tamillerin Hindistan'a olan bakış açısını daha da olumsuz etkilemiştir. Ne var ki, Hindistan'ın arabuluculuğuyla sağlanan barış ortamı pamuk ipliğine bağlıydı. Tamillerin adanın kuzey ve kuzeydoğusunda hâkim oldukları bölgelerin bağımsızlığında ısrar etmeleri üzerine barış süreci sona ermiş ve çatışmalar tekrar başlamıştır. TEKK pek çok işgalcinin en nihayetinde yaptığı gibi giderek öfkelenen toplumu hırpalamaya başlayan Hindistan'a yönelmiştir. Tamil Kaplanları bundan sonra hem Sri Lanka ordusuna, hem de Hindistan ordusuna karşı mücadele etmiştir. Hindistan Barış Gücü'nün işin başında sergilediği profesyonellik ve incelik, subaylara yönelik suikastlar ve Hint askerî birimlerine yönelik pusularla yükselişe geçen terörizmle birlikte ortadan kalkmıştır. Hindistan'ın askeri öfkelerini daha da arttıracak bir şekilde, ayak takımı denilen TEKK kadrolarından oluşan bir birlik Hindistan'ın en iyi havacı komandolarıyla ülkenin kuzeyinde önemli bir çatışmaya girmiş ve onları yenilgiye uğratmıştır. Hint ordusunun fark edemediği şey TEKK kadrolarının pek çoğunun Hindistan'daki seçkin askerler ve bağımsız istihbarat kanadı tarafından eğitildiğiydi... Hindistan kendi kazdığı kuyuya düşmüştü tıpkı Pakistan'ın Taliban konusunda düştüğü gibi... Hintli askerler Sri Lanka'da bir barış gücü olarak değil bir işgalci güç olarak görülmüş, bu da Tamil Kaplanları'na mücadelesinde meşruiyet vermiştir. Yalnız hükümetin içindeki kişiler değil, sıradan insanlar arasında bile TEKK yabancı bir işgalciye karşı savaşan yerli bir güç olarak görülüyordu! Hatta hükümetin kimi kesimleri gizli bir operasyonla Hint askerlerine karşı savaşması için Tamil Kaplanları'na silah sağlamıştır (Vigari, 2004:186).

Tamillerin ateşkese uymaması ve örgüt ile girişilen çatışmalarda binden fazla Hint askerinin ölümü üzerine, 1990 yılında Hindistan askerlerini geri çekmek zorunda kalmıştır. Bu aşamadan sonra Hindistan Sri Lanka'daki gelişmelere daha pasif yaklaşmıştır (Destradi, 2010: 9). Hintliler geri çekildiğinde, TEKK Hintli asker-

lerden ele geçirdiği silahları Sri Lanka güvenlik güçlerine karşı kullanmak için harekete geçmiştir. Hindistan'ın geride bıraktığı alt yapı Tamil Kaplanlarına devlet içinde devlet tohumlarını ekme fırsatını vermiştir. Artık Sri Lanka Hükûmeti daha da çaresiz kalmıştı, hem TEKK'in etkili medya ve propaganda çabalarına hem de onun Batı'daki geniş ve TEKK yanlısı diasporadan yıllık 300 milyon dolar toplayan etkili küresel para toplama faaliyetlerine karşılık vermekte başarısız oluyordu. 1990 yılında Tamil Kaplanları kuzeydeki Jaffna kentinin denetimini ele geçirerek hâkimiyet alanlarını genişletmiş, adanın kuzey bölgesindeki Müslüman Moorları sınır dışı etmişlerdir (Lankanewspapers.com, 2008). Sri Lanka ordusu adeta kışlasına hapsedilmiştir.

Çatışmalar sürecinde Tamil Kaplanları'nın temsil ettiği Tamiller'in karşısına en kapsamlı barış projesi, 1995 yılında Sri Lanka Cumhurbaşkanı Bayan Çandırîka Kumaratunga tarafından ilan edilen plandır. Bu plana göre:

1. Tamillere özerklik tanınacak,
2. Sri Lanka federal bir yönetime kavuşacak,
3. Kuzey ve kuzeydoğudaki 9 eyaletin yönetimi Tamillere verilecekti.

Bu yasa tasarısına muhalefet partileri şiddetle karşı çıkmış ve özellikle daha sonra başbakan olan 'Millî Birlik Partisi' Başkanı Ranil Vikram Şenep'in aşırı muhalefetiyle yasallaşmamıştır. Muhalefet bu yasanın geçmesi halinde ülkenin bölüneceği tezini ileri sürmüştür. 1995'de güvenlik güçlerince düzenlenen karşı saldırıda Jaffna kentinin denetimi tekrar hükûmet güçlerine geçmiştir. Hükûmetin barış sürecine karşı takındığı kesin tavır sürerken çatışmalar şiddetlenmiş ve her iki taraftan ölenlerin sayısı artmıştır.

7. Sri Lanka Devleti'nin Tamil Kaplanları ile Görüşmesi

Uluslararası Kuruluşlar Sri Lanka'da çatışmaların durması ve barışın sağlanması için büyük çaba göstermişlerdir. Hükûmet güçleriyle Tamil Kaplanları arasındaki çatışmaları başta ülkenin en yakın komşusu Hindistan olmak üzere bölge devletleri ve uluslararası camia yakından izlemiştir. Bu arada, Pakistan ve Çin'in Sri Lanka Hükûmeti'nden yana tavır almasıyla 2000 yılı itibarıyla TEKK,

savaşığı düşmanın azmi karşısında ciddi kayıplar almaya başlamıştır. Ayrıca, 11 Eylül 2001'de ABD'de gerçekleşen terör olayından sonra, uluslararası arenada teröre ve terörist saldırılara karşı önemli bir konsensüs meydana gelmiştir. Dünya kamuoyunda terörle mücadele duygularının pekiştiği bir ortam oluşmuştur. Uluslararası basının etkisiyle dünya genelinde teröre ve teröristlere karşı büyük bir nefret ve kin duygusu hâkim olmaya başlamıştır. Oluşan yeni ortam Sri Lanka Devleti'ni güçlü konuma getirip olumlu yönde etkilerken, Tamil militanlarını güçsüz konuma sokup olumsuz yönde etkilemiştir. Sri Lanka Devleti ortaya çıkan yenedünya düzeninde ilgili devletler ve uluslararası kuruluşlardan Tamil Özgürlük Kaplanları Örgütü'nün terör örgütü olarak tanımlamalarını, hareket kabiliyetlerini kısıtlamalarını, örgütü yasaklayıp mal varlığına el konulmasını talep etmiştir. Terör konusunda gelişen bu olumlu havadan istifade ile Colombo Hükümeti, Tamillerin en güçlü olduğu İngiltere'den örgütün bürolarının, özellikle Londra'daki örgütün uluslararası ilişkilerini yürüttüğü bürosunun kapatılmasını istemiştir. İngiltere Devleti daha önce Tamillere özerklik tanıyan planı desteklediğini açıklamıştı (Kitapı Sebez, 1999: 13). Ülkenin yoğun diplomasi trafiği sonucu İngiltere ve ABD örgütü "terörist örgütler" listelerine almışlardır.

Örgüt uluslararası camiada ortamın kendi aleyhine dönüştüğünü, hareket alanının iyice daraldığını fark etmiştir. Devletin, uluslararası güçlerin ve başka devletlerin de ordularının desteğini arkasına alarak kendilerine karşı büyük bir operasyon düzenleyeceğinden çekinen Tamiller, eskiden taleplerinin temelini oluşturan "bağımsızlık" isteklerinden taviz verip, "özerkliği" kabul edeceklerini açıklamıştır. Uluslararası arenada ise, terörist bir örgüt olmadıklarını ispatlamaya çalışmıştır. Bu siyasi yaklaşım doğrultusunda 2001 yılı başında örgüt tek yanlı olarak eylemsizlik ilan edip sorunun müzakere ve diyalog yoluyla çözülmesinden yana olduğunu açıklamıştır.

5 Aralık 2001'de yapılan genel seçimler sırasında Başbakan Ranil Vikran Singhe liderliğindeki "Millî Birlik Partisi" ülkedeki etnik çatışmayı sona erdirmek amacıyla, sorunu görüşmeler yoluyla çözeceğine dair seçim beyannamesini yayınlamıştır. Bu parti daha önceleri örgütlerle her türlü görüşme ve diyaloga karşı çıkmıştı. Nor-

veç Devleti'nin çabaları ve arabuluculuğuyla nihayet 2002 yılında Başbakan R. V. Singhe süresiz ateşkes anlaşmasını imzalamıştır. Eylül 2002'de başlayan görüşmelerde -bağımsızlık talebini bir kenara bırakan- TEKK ile Sri Lanka Hükûmeti ülkede federal bir yapının oluşturulması üzerinde anlaşmışlardır (BBC News, 2013). Hükûmet Tamillerin oturduğu bölgelere uyguladığı ambargoya son vermiş ve iki taraf ilk kez tutsak değişimi yapmışlardır.

Sri Lanka Hükûmeti'ni bu anlaşmayı imzalamaya zorlayan, TEKK'nın 2000-2001 yıllarındaki askerî başarıları olmuştur. TEKK, Nisan-Mayıs 2000'de 17 yıl aradan sonra Jaffna yarımadasını adanın güneyinden ayıran stratejik Fil Geçidi (Elephant Pass) askerî kompleksini ele geçirmiş, Sri Lanka ordusuna ağır darbeler indirmiştir. Temmuz 2001'de Bandaranaike Uluslararası Havaalanı'nda gerçekleştirdiği başarılı bir intihar saldırısında Sri Lanka hava kuvvetlerine ait sekiz savaş uçağı ile Sri Lanka Havayolları'na ait dört uçağı tahrip etmiş ve Colombo Hükûmeti ve onun ordusu karşısında önemli bir moral üstünlük kazanmıştır.

Ancak yapılan bu anlaşma, Devlet Başkanı Ç. Kumratunga'nın muhalefetiyle karşılaşmıştır. Bayan Kumratunga ateşkes anlaşması imzalanmadan örgütün silahsızlandırılmasını istemiştir. Bu anlaşmazlık uzun zaman ülkede siyasi bir krizin çıkmasına ve kaos ortamının hâkim olmasına neden olmuştur. Sri Lanka Anayasası'na göre Devlet Başkanı aynı zamanda Silahlı Kuvvetler Başkomutanlığı görevini de yürüttüğünden buhran derinleşerek devam etmiştir. Başbakanla devlet başkanı arasındaki siyasi kriz barış ortamını da olumsuz yönde etkilemiş, Norveç liderler arasındaki anlaşmazlıktan dolayı arabuluculuk görevini askıya aldığını bildirmiştir.

Büyük saldırılar ile 1995-2002 yılları arası "3. Eelam Savaşı" olarak bilinen süreçte, önemli askerî başarılarla imza atan Tamillerin hükûmet güçleriyle giriştiği çatışmalarda, sivil yerleşim yerleri yıkıma uğramış, kentler ve köyler yerle bir olmuştur. 2003 yılının başında tahrip olan ve yıkılan kentlerin ve köylerin yeniden imarı için Japonya'nın başkenti Tokyo'da uluslararası yardım ve ülkenin yeniden imarı toplantısı yapılmıştır. Toplantı sonunda bu iş için 4,5 milyar dolar yardım toplanmıştır. Şubat ayında Japon Dış İşleri Bakanlığı, Sri Lanka başbakanı ile cumhurbaşkanı arasındaki sorunun çözül-

mesine kadar toplanan bu paranın Sri Lanka'ya gönderilmeyeceğini bildirmiştir.

Bu arada Tamil Kaplanları, uluslararası dengelerin değişmesinden dolayı 1 Kasım 2003'de yayınladıkları bir deklarasyonla kalıcı barışın sağlanması için planladıkları yol haritasını açıklamışlardır. Örgütün Yol Haritası'na göre;

1. Örgütün hâkim olduğu bölgelerde Tamiller tarafından geçici bir devlet kurulacak,
2. Geçiş döneminde ülkenin Kuzeydoğu bölgesinde özerk bir yönetim oluşturulacak; bu yönetimde çoğunluk Tamiller'de olacak, ama Sinhalalar ve Müslümanlar da yer alacak,
3. Geçiş dönemi 5 yıl sürecek, sürecin sonunda bölgede genel seçimler yapılacaktır,
4. Kalıcı olarak bütün ülkede azınlıkların haklarını korumak amacıyla bağımsız insan hakları komisyonu oluşturulacaktır (www.bilgesam.org/tr).

Tamillerin bu talepleri hükümet tarafından reddedilmiştir. Kısa süre içinde ortaya çıkmıştır ki, görüşmeler esnasında iki taraf da karşısındakine ne güveniyor ne de inanıyordu. Bu nedenle müzakere ile elde edilen sonuç kalıcı olamamıştır. Zira Sri Lanka Hükümeti, müzakerelerin kesintiye uğramasını kendi şiddet eylemlerini meşrulaştırma aracı olarak kullanmıştır.

Görüşmelerin değişik aşamalarında bulunan BBC Sinhaladan gazeteci Chandana Bandara, barış görüşmelerinin bitmesinin en önemli nedeninin hükümetin tavrındaki değişiklik ve uluslararası gelişmeler olduğunu iddia etmiştir (www.bbc.co.uk). Bandara'ya göre barış görüşmelerini başlatan temel neden uluslararası gelişmelerdi ve görüşmeler yine uluslararası dinamiklerin etkisiyle sona ermiştir.

Yıllardır ayrılıkçı Tamil Kaplanları sorunuyla uğraşan Sri Lanka'nın 10 önceki müzakere sürecini yürüten Eski Savunma Bakanı Austin Fernando, BBC'ye yaşadığı deneyimi ve hatalarını anlatmıştır. Fernando'ya göre iki yıllık başarılı görüşme sürecinden sonra kesilen müzakereler konusunda hükümetin en büyük eksikliklerinden biri kapsayıcı olmamasıydı: "Şu dilin kurulması gerekir. Oğlunu savaşta kaybetmiş bir asker annesine şunun söylenmesi gerekir: 'Savaşı bitirmemiz gerekiyor. Eğer savaşı bitirirsek diğer oğlun hayatta kala-

bilecek.' Teröristler tarafında da aynı anlayışın gelişmesi gerekir. Bu anlayışın oturmasında medyanın rolü de çok önemli" (Hamsici, 2013).

İkinci eksiklik ise devlet yönetiminde barış konusunda bir birliğin sağlanamamış olmasıdır. Fernando, siyasi sistem nedeniyle devlet başkanı ve başbakanın barış görüşmelerine çok farklı yaklaştığı bir durumda kaldıklarını belirtmiş ve başarısızlığın önemli nedenleri arasında ordunun müzakereler konusunda gönülsüz olmasını da göstermiştir (Aytulu, 2013).

8. Tamil Kaplanları'nın Yenilmesi

Ocak 2005'e gelindiğinde; Tamiller arasında önemli bir fikir ayrılığı yaşanmış, örgüt içinde sürdürülen görüşmelerden olumlu bir netice elde edilemeyişi sonucunda, örgütün doğu bölgesi komutanı "Albay Karuna" olarak bilinen "Vinayagamurthy Muralitharan" emrindeki altı bin militanıyla birlikte örgütten ayrılmıştır. Albay Karuna örgütten ayrılma nedenini fikir ayrılığı olarak beyan etse de, kimi uzmanlar albayın hükûmetle anlaştığı ve devletten kopardığı bazı imtiyazlar sonucunda örgütten koptuğu tezini ileri sürmüşlerdir. Bu ayrılma, örgütü manevi zaafa uğratmasıyla birlikte gücünün önemli bir kısmının kaybetmesi anlamına da gelmiştir. Tamil grubu bir anda Jaffna Tamilleri ve Batticaloa Tamilleri diye ikiye bölünmüştür.

TEKK kurucusu ve lideri Velupillai Prabhakaran'ın sağ kolu olan Karuna, ayrılıktan sonra bütün TEKK bilgilerini Sri Lanka devletinin hizmetine sunmuştur (Vigari, 2004: 185). Tamil Kaplanları artık içten içe kayınıyordu ve örgütten kopmalar başlıyordu. Karuna'nın ayrılması ile birlikte TEKK büyük bir askerî güç kaybetmekle kalmamış, uğruna savaştığı halkın önemli bir bölümünün kontrolünü de yitirmiştir. Halk nezdinde bölünmüşlük ve iç çatışma görüntüsü yaratılmıştır. Sri Lanka egemen güçleri bu bölünmenin ardından her türlü uzlaşma girişimini rafa kaldıran ve topyekûn imhaya yönelen bir çizgi izlemeye başlamıştır (Çakır, 2009).

Bu dönemde Karuna, Tamil Kaplanları'nın bağımsız Tamil Eelam fikrinden vazgeçtiğini ve federalizmi savunduğunu, Tamil milliyetçiliğini bırakmadıklarını, kendilerinin de hükûmetle federalizm üzerinden görüşmeler yaptıklarını söylemiştir. Zira Karuna bir

devletin dış desteği olmadan bağımsız bir ülkenin kurulamayacağını savunmuştur.

17 Kasım 2005 yılında yapılan cumhurbaşkanlığı seçimlerinde ayrılıkçı terör, seçim kampanyasının en önemli konusunu teşkil etmekteydi. Seçimlere 13 aday iştirak etse de yarış iki aday arasında cereyan etmekteydi. “Özgürlük Partisi”nin adayı başbakanlık görevini de sürdüren Mahinda Rajapaksa ve “Millî Birlik Partisi” başkanı eski başbakan Ranil Vikram Şenep. M. Rajapaksa’nın Tamiller karşısında katı tutumu, özelleştirme karşıtı devletçi bir ekonomik sistem tarafiyken, rakip eski Başbakan R. V. Şenep ise Tamillerle müzakere eden ve ekonomi alanında liberal bir sistemden yanaydı. Tamil Kaplanları herhangi bir adayı desteklemediklerini ve seçimi boykot edeceklerini açıklamışlardı. Seçimi sertlik yanlısı Mahinda Rajapaksa kazanmış ve Tamil Kaplanları’nın durumu daha da dramatik bir biçimde değişmiştir.

Rajapaksa Hükûmeti Döneminde;

1-Daha önceki hükûmetlerce Tamillere verilen ödünler geri alınarak, Tamil Kaplanları’na karşı katı tutum izlenmeye başlanmıştır.

2-Yapılacak her hangi bir barış görüşmesinde, Tamillerin bağımsızlık taleplerini gündeme getirmemeleri istenmiştir.

3-Sri Lanka Hükûmeti’nin ısrarlı tutumu sonucunda, Avrupa Birliği Tamil Elam Özgürlük Kaplanları’nı terörist örgütler listesine almıştır.

Seçimlerden sonra iç savaşa dönüşen çatışmalarda her iki taraftan çok sayıda insan hayatını kaybetmiştir. 12 Ağustos 2006’da Tamil gerillaları Trinkomalik limanında bulunan devletin en önemli deniz üssüne bir saldırı düzenlemiş, saldırıda en az 5 savaş gemisi militanlarca tahrip edilip batırılmış, çok sayıda asker hayatını yitirmiştir. Aynı gün Jaffna kentinde çıkan çatışmalarda 100 militan hayatını kaybetmiştir. Devletin deniz kuvvetleri bu saldırılara karşın militanların deniz gücünü yok etmek için saldırıya geçmiştir. 25 Eylül’de stratejik bir liman olan Trinkomaliye’ye 80 kilometre mesafede iki tarafın deniz güçleri arasında büyük bir çatışma meydana gelmiştir. Bu deniz savaşında Tamillerin elinde bulunan 25 savaş gemisinden sekizi Sri Lanka donanmasınca batırılmış ve en az 70 militan hayatını kaybetmiştir. 26 Haziran’da Ordunun en güçlü ik-

inci komutanı General Yarami Kulatonga terörist bir saldırıya kurban gitmiştir. Temmuz 2006'da Cenevre'de barış görüşmeleri yapılmış olsa da bu görüşmeler barışsızlıkla sonuçlanmıştır.

Ateşkes sağlanamaması üzerine 2007 yılında Sri Lanka ordusu Tamil Kaplanları'na karşı kapsamlı bir askerî operasyon başlatmıştır. Tamiller bu dönemde her yönden büyük sıkıntılar yaşamaktaydılar. Örgütün Avrupadaki temsilcisi ve barış müzakerelerindeki Tamil Delegasyonu'nun Başkanı Antovan Balasingam, Aralık 2006'da Londra'da kanser hastalığına yenik düşerek yaşamını yitirmiştir. Bu, Tamillerin dış ilişkileri açısından önemli bir kayıptı. A. Balasingam uzun yıllardan beri bu görevleri başarıyla yerine getirmekteydi. Aynı dönemde örgütün askerî kanadı sorumlusu ve en önemli komutanı 40 yaşındaki Pitami Silvan vefat etmiştir. İletişim ve bilgi teknolojisi uzmanı olan P. Silvan'ın ölümü de örgüt için büyük kayıptı. Son olarak örgütün istihbarat sorumlusu W. Çarılz'ın ölümü örgütü iyice zora sokmuştur. Çatışmalarda çok sayıda sivilin hayatını kaybetmesi üzerine, ülkedeki pek çok sivil toplum ve demokratik kitle hareketleri bir araya gelerek I.P.R.S. adında bir barış inisiyatifi oluşturmuşlardır. Anayasanın değiştirilmesi, azınlık haklarının korunması ve şiddete son verilmesi gibi talepleri olan bu hareketin girişimi aşırı milliyetçilerin baskısı sonucunda başarısızlıkla sonuçlanmıştır.

28 Nisan 2007 tarihinde Tamil militanları başkente bir hava saldırısı düzenlemiş, bu saldırılarda Kaplanlar'a ait iki uçak başkentteki bir petrol rafinerisi, yakıt depolarını ve maliye bakanlığı binasını hedef alarak bombalamışlardır. Hava kuvvetleri her iki uçağı düşürdüyse de bu saldırı devletin prestijine çok zarar vermiştir. Devlet otoriteleri, 4 Şubat 2008'de kutlamayı planladıkları ülkenin bağımsızlığının 60. yıl dönümü törenleri öncesinde ve sırasında meydana gelen saldırılar karşısında yetersiz kalmışlardır. Örgütün militanları başkentin çeşitli noktalarına düzenledikleri saldırılarla törenleri sabote etmeye çalışmışlardır.

Bu dönemde başlatılan "topyekün savaş", Sri Lanka Hükûmeti'nin bu süreçte kararlılığını kesin olarak göstermiştir. Tamil Kaplanları artık bir yandan kendi iç çekişmesiyle, bir yandan da Sri Lanka devletiyle savaşmıştır. Nitekim Karuna milislerinin aktif desteğiyle 2007 yılında Doğu bölgesi tamamen hükûmet kuvvetler-

inin eline geçmiştir. Tamil Kaplanları'nın kendilerine ait "Kurtarılmış Bölge"lerinin bulunması da örgüte yönelik saldırıların boyutlarının çok şiddetli olmasına fırsat vermiştir. Karuna sayesinde, Sri Lanka ordusu tarafından yapılan operasyonlardan sonra ele geçirilen örgüt üyeleri ve örgütle aynı etnik kökeni paylaşan on binler toplama kamplarına doldurulmuştur (Bal, Özveren, 2009: 90-92).

Sri Lanka Hükümeti'nin Tamil Kaplanları'nı bitirmeye yönelik giriştiği bir başka başarılı politika da örgütün dış bağlantılarını kesmeye dönük kurulan diplomatik ilişkilerdir. Kendi topraklarındaki Tamil nüfusunu da göz önüne alarak, baştan beri olayda Sri Lanka'ya doğrudan destek vermekte kararsız olan Hindistan, mücadelenin son dönemlerinde askerî alanlarda yoğunlaşan desteğiyle Sri Lanka ordusuna büyük katkı sağlamıştır.

2008 başında Sri Lanka devleti, her yıl yeniden yürürlüğe giren eylemsizlik kararını, Tamil Kaplanları'nın "terör faaliyetlerini" gerekçe göstererek iptal etmiş ve Sri Lanka ordusu, TEKK'ya yönelik havadan, denizden ve karadan çok kapsamlı bir operasyon başlatmıştır. 2006-2008 yılları hem hükümetin hem de TEKK'nın barış görüşmelerinden geri adım attığı bir dönem olmuştur (BBC News, 2013).

Çatışmalar bir yıl boyunca şiddetli bir şekilde devam ederken, Sri Lanka devleti çatışmalarda kullandığı gücü sürekli artırmış ve 2 Ocak 2009'da, Tamillerin uzun yıllardan beri denetimlerinde tutukları ve örgütün genel merkezinin bulunduğu Kilinochchi kentinin düştüğü ve hükümet güçlerinin kentin denetimini ele geçirmesi Tamiller için sonun başlangıcı anlamına gelmekteydi.

Bu önemli yenilgiden sonra Tamil Kaplanları 17 Nisanda eylemsizlik çağrısı yapmış ama bu çağrı hükümet tarafından kabul görmemiştir. 20 Nisan'da hükümet örgüte "24 saat içinde koşulsuz silah bırakma ve teslim olma" çağrısında bulunmuştur. 26 Nisan'da Tamil Kaplanları tek taraflı eylemsizlik ilan etmiş ama hükümet güçleri operasyona devam etmiştir. "4. Eelam Savaşı" adı altında şiddetli bir harekât ile Mayıs 2009'da Tamil Kaplanları Lideri Prabhakaran, örgütün siyasi büro şefi Balasingham Nadasan, komutanlarından Pottu Amman ve Soosai ile birçok savaşçı kadro da dâhil olmak üzere örgütün bütün üst düzey önderliğinin yanında 40 binin üzerinde

sivil Tamilin ortadan kaldırılmasıyla Tamil Kaplanları kesin olarak yenilgiye uğratılmıştır (Amudi, 2009; Hindustan Times, 2011; www.lpghaber.com).

16 Mayıs 2009'da uzun yıllardan sonra ilk kez hükümet güçleri ülkenin bütün arazisine ve sahil şeridinde hâkim olduğunu bildirmiştir (Weaver, 2009). Sri Lanka Devleti, 19 Mayıs 2009'da zafer ilan etmiş, yetkililer “terörizmin askerî yollarla bastırılabilceğini gösterdiklerini” açıklamışlardır (Amnesty International, 2002: 2).

Sri Lanka Hükümeti 21. yüzyılın ilk açık ve net, karşı-ayaklanmacı (COIN) zaferini kazanarak Tamil Kaplanlarını yenmiştir. Sri Lanka diğer ülkelerin erişmek için çabaladığı amaca erişmeyi başarmıştır. Yani uzun süreli ve ölümcül bir terörizmle ayaklanmayı birleştirebilen ve etkin yarı-konvansiyonel askerî kabiliyetlere erişirlerse daha da tehlikeli olabilecek bir gruba karşı zafer kazanmıştır.

Tamil Kaplanları'nın yenilmesiyle birlikte Tamil halkının 1983 yılından bu yana süren silahlı kurtuluş mücadelesi bitmiştir. Kuşkusuz birçok askerî-sosyo-politik sebep bu yenilgiyi hazırlamış, ancak örgütten bir liderin ayrılması bu yenilginin en büyük nedeni sayılabilir. Tamil Kaplanları örgütünden ayrılarak, örgütün çökmesini hazırlayan Albay Karuna; 2008 yılında yapılan yerel seçimlerinde iktidardaki Sri Lanka Özgürlük Partisi'nden milletvekili seçilmiş, 2009'un Mart ayında Sri Lanka Devlet Başkanı Mahinda Rajapaksa Hükümeti'nin Ulusal Entegrasyon ve Uzlaşma Bakanı olmuştur. Albay Karuna, Ocak 2009'da yaptığı bir açıklamada şöyle demiştir; “Bazıları bunu kabul etmeyebilir, ancak gerçek bu. TEKK'dan ayrıldığım zaman TEKK'nın sadık savaşçılarından yüzde 60'unu koparmayı başardığımı medyaya anlattım. Bu, hükümetin Kaplanlar'ı yenilgiye uğratmasını sağladı ve bugün Kaplanlar'ın tamamen çöküşün kıyısına gelmesinden memnunum” (Meriç, www.sendika.org). Karuna, yüz binlerce Tamil, Sri Lanka ordusu tarafından toplama kamplarına doldurulurken, 19 Mayıs'ta uçağa atlayarak Tamil Kaplanları'nın lideri Velupillai Prabhakaran ve ailesinin ölmüş bedenlerini teşhis etmeye gitmiştir (Yalçın, 2013).

Neticede Sri Lanka Hükümeti dünyanın en büyük kaynaklara sahip terör örgütü olan Tamil Kaplanları'nı diplomatik çalışmalar ve ekonomik baskılarla destekli askerî yöntemler sonucu silah

bırakmaya mecbur bırakmıştır. Terör örgütlerinin, saldırılar sonucu aldıkları tavizlerin çözüme ulaşmada basamak olmak yerine, onları cesaretlendirici etkenler olduğunun açıkça ortaya çıktığı bu 26 yıllık dehşet verici savaştan geriye kalan, resmî açıklamalara göre 60-100 bin civarında Sri Lanka vatandaşının ölümü olmuştur (ABC Australia, 2009; Olsen, 2014). Ayrıca, yüz binin üzerinde insan yaralanmış ve yüz binlercesi yerinden yurdundan olup mülteci durumuna düşmüştür (Jayatunge, 2010).

Örgüt ortaokul ve liselerde eğitim görmeleri gereken çocukları, militan olarak acımasızca savaş cephelerine sürmüştür (Karaağaçlı, 2009: 13). Sri Lanka İnsan Hakları Bakanı Mahinda Samarasinghe tarafından örgütün silah bırakmasından önceki son bir aylık harekât kapsamında 179,000 civarı rehinenin kurtarıldığı açıklanmıştır. Ordu karşısında hezimete uğrayan örgüt dağılma sürecini yaşarken, onların denetimindeki bölgelerde yaşayan sivil Tamiiller büyük bir insanlık dramıyla karşı karşıya kalmışlardır. Yüz binlerce Tamiilin köyleri ve evleri yakılıp yıkılmıştır. Sri Lanka'da iç savaşın sona ermesinden bu yana hem hükûmet, hem de isyancı Tamil Kaplanları savaş suçları ve insanlığa karşı suçlarla itham edilmiştir.

Her iki tarafın saldırılarında hastaneler, okullar, pazar yerleri ve yerleşim birimleri bombalanmış, yakılmış yıkılmıştır. Ülkenin en önemli geçim kaynağı olan turizm olumsuz yönde etkilenmiş, ekonomik değerleri olan çay, kahve, pirinç bahçe ve tarlaları bombalamalar sonucunda kirlenip tahrip olmuş, ülke fakirleşmiştir. İç savaş boyunca her iki taraf katı tutum ve davranışlarıyla barış ve anlaşma girişimlerinin sekteye uğramasına sebep olmuşlardır. İki tarafın da kanaat önderleri, yalnızca kendi taraftar kitlelerini etkilemek ve onların nezdinde pirim toplamak amacıyla dönem dönem oluşan diyalog ve müzakere ortamlarını ülke menfaatleri doğrultusunda değerlendirememişlerdir.

Hükûmet güçleri militanların kaçma tehlikesi olduğunu öne sürerek uluslararası gözlemcilerin, gazetecilerin ve yardım kuruluşları elemanlarının bölgeye girmesine izin vermemiştir. Uluslararası basına sızan haberler ve fotoğraflar savaş bölgesinde ve cephe arkasında büyük bir insanlık suçu işlendiği, insan hakları ihlalleri yaşandığını belgelemişlerdir. Sri Lanka Hükûmeti de uluslararası

kuruluşları Tamil militanlarına yardım etmekle suçlamıştır. Bu çerçevede pek çok yabancı gazeteciyle birlikte UNİCEF'in (BM Çocuklara Yardım Örgütü) ülkedeki sorumlusu James Eldar sınır dışı edilmiştir. (www.bbc.co.uk). Uluslararası kuruluşlar daha öncelerde her iki tarafı insan haklarına ve özellikle çocuk haklarına saygıya davet etmişlerdi. Örneğin Tamil Kaplanları'nın küçük yaştaki çocukları savaş meydanlarında kullanması devamlı olarak eleştiri konusu olmuştur. 2000 yılının başında UNİCEF'in temsilcisi Carol Bilami, Tamil Kaplanları'nı defalarca söz verdikleri halde, hâlâ 17 yaştan küçük çocukları çatışmalarda asker olarak kullandıkları için kınamıştır (İrna haber ajansı, 1996/8715).

Eylül 2009'da Sri Lankalı yetkililer, kamplarda tutulanların "Tamil Kaplanları" örgütüyle bağlantıları olup olmadığını araştırdıklarını açıklamışlardır. Fakat bu açıklamanın üzerine Sri Lanka'daki BM misyonunun başında bulunan Neil Buhne, araştırma sürecinin çok uzun sürdüğü eleştirisini dile getirmiş ve bunların en kısa sürede bırakılması gerektiğini belirtmiştir. Mülteci kamplarını fiilen toplama kampına çeviren Sri Lanka rejimi böylece BM'nin Tamillere yardım çalışmalarını baltalamaya çalışmıştır (www.diplomaticobserver.com).

9. Sri Lanka'nın Terörle Mücadele Örneğinin Analizi

Neticede, Sri Lanka'da silahlı ayrılıkçı hareket Tamil Kaplanları ile hükümet arasında 26 yıl süren çatışmalar, 2009 yılı başlarında Sri Lanka Hükümeti'nin hız kazanan operasyonlarının ardından Mayıs 2009'da hükümetin kesin zaferi ile sona ermiştir. Sri Lanka devletinin terör ile mücadelede elde ettiği bu başarısı analiz edilerek, Türkiye'de icra edilen terörle mücadele harekâtı ile kıyaslanırsa nasıl bir sonuca ulaşılabilir:

Terör Uzmanı Nihat Ali Özcan'a göre, "Sorun bedelleri kimin nasıl ödeyeceğidir". Sri Lanka devleti bu başarıyı dört faktöre borçludur (Çakır, 2011);

1. Coğrafya: Ada ülkesi olan Sri Lanka'da Tamiller'in güvenli derinlikli geri bölgesi olmaması, arkalarını denize yaslamış olmaları sıkışmalarına sebep olmuştur.

2. Tamil liderinin strateji hatası: Literatürde "erken iktidar hastalığı" olarak bilinen hastalığın etkisinde kalmışlardır. Belirli bir

coğrafi bölgede devlet gibi davranmaya, yeterli askerî gücü olmadan yerleşik hayata geçerek coğrafyayı savunmaya başlamış, gerilla olmanın sağladığı avantajı yitirmiş ve stratejik hata yapmışlardır.

3. ABD'deki 11 Eylül Saldırıları: ABD'nin bu terör olayı sonrası Sri Lanka ordusuna yaptığı eğitim, teçhizat ve teknik yardım ile Tamillerin finans kaynaklarının kurutulması.

4. Sri Lanka'daki güçlü ve hırslı siyasi liderlik ve otorite: Otonomiyi kabul eden Hükûmet ile barış görüşmelerinin tıkanması ve hükûmetin askerî operasyon için güçlü bir meşruiyet kazanması. Bu çerçeveden bakınca şunu söyleyebiliriz. Bizim gibi sorunu olan ülkelerin birinden diğerine geçişin olduğu üç alternatifi vardır. Birincisi, Çekoslovakya ya da Yugoslavya gibi bölünürsünüz. İkincisi, Sri Lanka gibi bastırırsınız. Üçüncüsü ise, egemenliği yeniden paylaşırsınız, ya da size paylaşırlar; Irak, Kanada gibi. Bunun da bir tek modeli yoktur. Dünyada uygulanan onlarca modelden birini seçebilir ya da kendiniz yeni bir tane üretebilirsiniz. Sorun politik askerî, ekonomik, psikolojik sosyal bedelleri kimin, nasıl ödeyeceği ve hazır olup olmadığınızdır (Özcan, <http://www.gazetevatan.com>).

Araştırmacı yazar Cengiz Çandar'a göre, "Tamil Kaplanları akıl almaz bir hata yaptı, PKK yapmaz". PKK'nın sonu Tamil Kaplanları'na benzeyemez. Bu gibi karşılaştırmalar, PKK'nın bir "taşeron örgüt", bir "terör örgütü" olduğuna ilişkin hatalı algılamalardan kaynaklanıyor. PKK, silahlı bir örgüt olmanın çok ötesinde... Çok yaygın ve Tamil Kaplanları'ndan çok daha yaygın ve kitle tabanı itibarıyla daha güçlü bir örgüt. Türkiye'de 100 civarında belediye, 30'un üzerinde milletvekilini en zor şartlar altında seçtirebilecek güç, PKK'nın siyasi nüfuzu ile ilgili. PKK sadece bir "güvenlik" konusu, sadece bir "askerî" oluşum değil. Geçenlerde bir toplantıda birlikte olduğumuz, İngiltere'nin IRA-Sinn Fein görüşmelerindeki en başta gelen müzakerecilerinden, Tony Blair'in müsteşarı Jonathan Powell, Tamil Kaplanları'nın bir isyancı-silahlı örgüt için akıl almaz bir hata yaptığını ve Sri Lanka ordusuyla konvansiyonel bir savaşta hesaplaşmayı seçtiğini ve bu yüzden yenildiğini, aksi takdirde onun yenilmesinin de mümkün olmayacağını söylemişti. PKK'nın benzer bir hata yapması için hiçbir neden yok (Çandar, www.gazetevatan.com).

Akademisyen yazar Hüseyin Yayman'a göre, "Önce Kürt sorunu çözülmeli"dir. Türkiye, Tamil Kaplanları'ndan önce 1990'ların ortasında 'Aydınlık Yol' tartışmasını yaptı. Tansu Çiller, Peru'da Fujimori'nin Aydınlık Yol lideri Guzman'a yaptığı gibi Apo'yu kafese koyup Anadolu'yu gezdirmek istiyordu. Ben bu tür benzetmeleri sığ ve cahilce buluyorum. Çünkü Türkiye'deki sorunun tarihsel ve toplumsal arkaplanı, örnek gösterilen olaylardan tamamen farklı. Kürt nüfusun neredeyse yarısından fazlasının Fırat'ın Batısı'nda yaşaması dahi olayın ne kadar iç içe geçtiğini ortaya koyuyor. Her iki halk arasında bin yıllık bir tarihdışlık ve duygudaşlık var. Sri Lanka-Tamil mücadelesiyle Türkiye-PKK mücadelesinin bir kısım benzer yanları olmakla birlikte, mücadelenin verildiği coğrafya, örgütlülük, toplumsal ve dinî yapı, tarihsel arkaplan, nüfus dağılımı, jeostratejik konum gibi faktörlere yakından bakıldığında bambaşka bir olayla karşı karşıya olduğumuz görülür. Son tahlilde unutmamak gerekiyor, bizim asıl sorunumuz Kürt sorununu çözmektir. Kürt sorununu çözmeden PKK'yı yok etmek, başka PKK'ların çıkmasından başka bir anlama gelmeyecektir. Kürt siyasetiyle Ankara arasındaki 'güven krizi ve muhataplık sorunu' çözülmediği müddetçe ne tür bir karar alınırsa alınsın ve ne tür bir model uygulanırsa uygulansın başarılı olunamayacaktır (Yayman, www.gazetevatan.com).

Terör ve terörizmle mücadelede, her ne kadar Sri Lanka modeli Türkiye için tam bir model olmasa da, Sri Lanka ve Tamil Kaplanları örneklerinden alınacak çok dersler vardır.

SONUÇ

Sri Lanka; dünyanın en güzel tabiat manzaraları ve eşsiz doğa güzellikleri ile Hint Okyanusu'nun incisi olarak adlandırılan yemyeşil bir çay adasıdır. Batı Asya, Doğu Afrika ile Güneydoğu Asya arasındaki antik "İpek Yolu" üzerinde olması, eski tarihlerden beri onun stratejik konumunu muhafaza ettirmektedir. Etnik ve dinî yapısı ile bir mozaik niteliğindedir ve bu özelliklerinden dolayı ülkemizle birçok ortak noktaları vardır.

Sri Lanka'da yaşanan etnik çatışma, bağımsızlık sonrasında devlet mekanizmalarında Sinhala ağırlığının artmasıyla başlamıştır.

Sinhalaların, Tamillerin önemli yerlere gelmesini ve devlet kademe-lerinde çalışmalarına engel olması, Sri Lanka'nın iç savaşa sürüklenmesine sebep olmuştur. Sri Lanka Hükümeti, Tamillerin kültürel farklılıklarını kabul etmemiş, Sinhala üst kimliği çerçevesinde bazı kurallar dayatmıştır. Sinhala toplumunun "Mahavamsa" mitinden fazlasıyla etkilenmesi sonucu, Tamilleri kendi topraklarını işgal eden işgalciler olarak görmesi, Sinhalalarda ve Tamillerde toplumsal kinin temelini oluşturmaktadır. Sinhalaların Budizm'i kutsarken, Hindu olan Tamilleri işgalci olarak görmesi, iki etnik grup arasında toplumsal kinin canlı kalmasına sebep olmuştur. "Mahavamsa" gibi dinsel mekanizmalar, geçmişte yaşanan istenmeyen olayların kuşaktan kuşağa aktarılmasına sebep olmuştur. Böylece, "Mahavamsa" her iki etnik grubun birbirlerine karşı kinlerini, canlı tutmalarına sebep olmuştur.

Sri Lanka'da devlet güçleri, ülkenin kuzey ve doğusunu kontrol eden dünyanın en azılı terör örgütlerinden birisi olarak tanınan ayrılıkçı "Tamil Kaplanları" ile 26 yıl mücadele etmiştir. Her iki tarafın saldırılarında hastaneler, okullar, pazar yerleri, yerleşim birimleri bombalanmış, yakılmış, yıkılmış; ekonomi bozulmuş, ülkenin en önemli geçim kaynağı olan turizm olumsuz yönde etkilenmiştir. Etnik grupların siyasallaşması sürecinde dış güçlerin sağladığı destek önemli bir faktör olarak öne çıkmaktadır. Değişen konjonktür, amaçlarındaki belirsizlik ve kullandığı terör yöntemleri nedeniyle, Hindistan gibi dış güçlerin desteğini kaybeden TEKK ile bölgesel güçler arasındaki ilişkilerin şartlara göre değişkenlik arz ettiğini ve kırılgan bir zeminde yapıldığını söylemek mümkündür.

2009 yılı başlarında, ortaya çıkan yenedünya düzeninde Sri Lanka Hükümeti'nin hız kazanan operasyonlarının ardından çatışmalar, hükümetin kesin zaferi ile sona ermiştir. Sri Lanka diğer ülkelerin erişmek için çabaladığı amaca erişmeyi başarmıştır. Yani uzun süreli ve ölümcül bir terörizmle ayaklanmayı birleştirebilen ve etkin yarı-konvansiyonel askerî kabiliyetlere erişirlerse daha da tehlikeli olabilecek bir gruba karşı zafer kazanmıştır. Terör örgütlerinin, saldırılar sonucu aldıkları tavizlerin çözüme ulaşmada basamak olmak yerine, onları cesaretlendirici etkenler olduğunun açıkça ortaya çıktığı bu uzun süreli dehşet verici savaştan geriye kalan, resmî

açıklamalara göre 70 bin Sri Lanka vatandaşının ölümü, 100 bine yakın insanın yaralanması olmuştur. Ayrıca 460 bin kadar insan da yerinden yurdundan olup mülteci durumuna düşmüştür. Sonunda bu mücadeleyi devlet başarı ile tamamlamış ve geleceğe yönelik planlarını uygulamaya koymuştur. Komşu ülkelerle siyasi ve ticari ilişkilerini geliştirmeye başlamış ve ekonomisini büyüme sürecine sokmuştur. Mülteci durumundaki Sri Lanka vatandaşlarının çoğu kendi topraklarına geri dönmeye başlamıştır.

Gelinen noktada şiddet durmuş gözüküyor. Ancak uzmanlara göre bu sadece görüntüden ibaret. Sri Lanka devleti hâlâ zaferin tadını çıkarıyor; oysa askerî zafer çatışmanın çözümlendiği anlamına gelmiyor. Operasyonlar bahanesiyle ile tam 5 milyon Tamil öldürülmüştür. Sri Lanka vatandaşları büyük operasyon sırasında kaybettikleri demokratik haklarına “şiddetin bitmesi”ne rağmen ulaşmış değildir. Şiddet dursa da Tamillerin tamamen pes etmediğine yönelik inanç da sürmektedir. Bir dönem devlet adına müzakereleri sürdüren eski Bakan Austin Fernando, “savaş bitmedi” demiştir. Ülkede hala vatandaşlık verilmeyen Tamiller var ve oy bile kullanamayan Tamiller gelecekleri konusunda tedirgin. Tamil Kaplanları yok edilmiş olmasına rağmen, Tamiller bugün geçmişten daha rahat konumda yaşadıkları söylenemez. Çünkü anayasal eşitsizlik devam etmektedir. Tamil halkı anadilini kullanamamakta, fırsat eşitliğinden faydalanamamaktadır. Bu yönü ile Sri Lanka ilerleyen yıllarda yeni bir isyancı hareketle karşılaşabilir. Kutuplaşmaya son vermenin en önemli koşulu toplumsal uzlaşmadır. Büyük önder Atatürk’ün ifadesiyle, “Askerî olarak elde edilen başarılar sosyal, siyasi ve ekonomik girişimlerle taçlandırılmalıdır” (Afetinan, 1972: 42).

Ülke dışında sağlam bir örgütlenmeye sahip Tamil diasporası da, varlığının nedeni olan davalarından vazgeçecek gibi görünmüyor. Yeni yetişen Tamil gençleri kulaktan kulağa babalarının ve ağabeylerinin devlet güçleri karşısındaki kahramanlık ve efsaneleşen hikâyeleriyle büyümektedirler. Bu gençler iletişim çağının imkânlarını kullanarak kendi tarihlerini ve kendilerince meşru bir kurtuluş ve bağımsızlık savaşı olarak niteledikleri Özgürlük Kaplanları’nın mücadele tarihini benimseyecekler.

Bu aşamada devletin en önemli görev ve sorumluluğu,

sağduyunun hâkim olduğu bir ortamda yaraları sarmak, ülkedeki bütün etnik ve dinsel azınlıkların hak ve hukukunu koruyacak ve güvence altına alacak çağdaş bir Anayasa hazırlayarak yürürlüğe koymasıdır. Dinsel, kültürel, ekonomik ve toplumsal ayrımcılığın sona ermesi, bütünleşme ve entegrasyonu sağlayacaktır. Aksi halde Tamil toplumunun, içten içe yeniden teşkilatlanıp ilk fırsatta yeni bir örgütlenmeyle ortaya çıkacağı bütün bölge uzmanlarınca dile getirilmektedir.

Devlet Başkanı Mahinda Rajapaksa, Haziran 2009'da yaptığı bir açıklamada “azınlık kelimesini sözlüğümüzden attık” diyecek kadar güçlü bir duruma gelmiş olduklarını ifade etmiştir. Bu, Tamiller için bir entegrasyon sürecinin başlaması demektir. Bu çatışmanın doğrulukla ve adilane bir şekilde çözümlenmesi gereken önemli bir siyasi yönü vardır ve bu savaşa neden olan şikâyetlere eğilip bunların çözülmesi gerekmektedir. Esas zor olan görev de budur. Merkezi hükûmetin yıllardır savaştığı Tamilleri barışçıl bir biçimde siyasi sisteme entegre edebilmesi, istikrar ve huzur açısından büyük önem taşımaktadır. Aksi takdirde Sri Lanka'nın bu yumuşak karnı her an bölgede üstünlük kurma amacıyla kullanılabilir.

Türkiye de, ülkesindeki bölücü terör örgütü ile otuz yılı aşkın bir süredir mücadele etmektedir. Türkiye, terörizmle mücadelede Sri Lanka modelini inceleyerek, onun iyi ve kötü yönlerini değerlendirmek suretiyle, PKK terör örgütünü ve onun yarattığı terörü bitirebilir, terör örgütünün koşulsuz silah bırakmasını sağlayabilir. Yeter ki, ülke içinde birlik ve bütünlük sağlansın, taviz verilmeden terör örgütü ile demokratik ilkeler içerisinde, insanı yaşatmak felsefesi ile yürütülen mücadelede azim ve sebat gösterilebilsin.

KAYNAKÇA

- Abeydeera, A. "In Search of Taprobane: the Western Discovery and Mapping of Ceylon", *Ancestry.com*, www.rootsweb.ancestry.com/~lkawgw/slm-taprobane.htm (Erişim Tarihi: 14.12.2015).
- Afetinan, A. (1972). *Devletçilik İlkesi ve Türkiye Cumhuriyeti'nin Birinci Sanayi Planı*, 1933, Ankara.
- Amnesty International (January 2002, March 2002). *AI index: ASA 37/00/2002*.
- Amudi, N. (Mayıs 2009). "Tamil Kaplanlarının Acı Sonu", <http://blog.radikal.com.tr/politika/bir-ic-savas-in-anatomisi-tamil-eelam-kurtulus-kaplanlari-3517> (Erişim Tarihi: 14.12.2015).
- Archived: Commentary No. 77: "Liberation Tigers of Tamil Eelam's (LTTE)", *International Organization and Operations - A Preliminary Analysis* <https://www.csis.gc.ca/pblctns/cmmntr/cm77-eng.asp> (Erişim Tarihi: 23.02.2016).
- Arena, P. M.; Arrigo, A. B. (2006). *The Terrorist Identity Explaining the Terrorists Threat*, New York and London: New York University Press.
- Bal, İ. / Özveren, S. (2009). *Dünyadan Örneklerle Terörle Mücadele*, USAK (Uluslararası Stratejik Araştırmalar Kurumu) Yayınları, İstanbul.
- Bose, S. (24 Sempember 1994). "Tamil Self Determination in Sri Lanka Challenges and Prospects", *Economic and Political Weekly*.
- Bosma, U. (2008). "Being Dutch in Indies: A History of Creolisation and Empire, 1500-1920", *University of Michigan*.
- Buerk, R. (23 July 2008). "Sri Lankan families count cost of war", *BBC News*, http://news.bbc.co.uk/2/hi/south_asia/7521197.stm (Erişim Tarihi: 23.02.2016).
- "Census of Population and Housing 2011 Enumeration Stage February-March 2012" (PDF). (13 July 2012). *Department of Census and Statistics-Sri Lanka*, <http://www.lankafacts.weebly.com/references.html> (Erişim Tarihi: 15.07.2015).
- "Ceylon chooses world's first women PM", *BBC*, (20 July 1960). http://www.news.bbc.co.uk/onthisday/hi/dates/stories/july/20/newsid_2784000/2784527.stm (Erişim Tarihi: 14.12.2015).
- "Charting a new course for Sri Lanka's succes", *Daily News*, (16 November 2009). <https://www.highbeam.com/doc/1P3-1901932561.html> (Erişim Tarihi: 14.12.2015).
- "Cinnamon". *Encyclopedia Britannica: Cinnamon*, 2008. <http://www.global.britannica.com/plant/cinnamon> (Erişim Tarihi: 14.12.2015).
- "Climate & Seasons: Sri Lanka", *mysrilanka.com*, <http://www.mysrilanka.com/travel/theland/climate.htm> (Erişim Tarihi: 15.07.2015).
- "Commonwealth Air Training Program Museum, The Saviour of Ceylon", www.air-museum.ca/mag/0410.html (Erişim Tarihi: 23.02.2016).
- Çakır, R. (19 Mayıs 2009). "Tamil Kaplanları ve PKK", *Vatan Gazetesi*.

- Çakır, R. (24 Ağustos 2011). "PKK'nın Sonu Tamil Kaplanları Gibi Olur mu?", <http://www.gazetevatan.com/rusen-cakir-396115-yazar-yazisi-pkk-nin-sonu-tamil-kaplanlari-gibi-olur-mu/> (Erişim Tarihi: 13.01.2016).
- Çandar, C. (24 Ağustos 2011). "PKK'nın Sonu Tamil Kaplanları Gibi Olur mu?", <http://www.gazetevatan.com/rusen-cakir-396115-yazar-yazisi-pkk-nin-sonu-tamil-kaplanlari-gibi-olur-mu/> (Erişim Tarihi: 13.01.2016).
- Çeşmendaz, H. (1999). *Limanlar ve Deniz Dergisi*, S.67, Tahran.
- Çınar, Y. (Aralık 2011). "Toplumsal Kinin Çatışmalardaki Rolü Ve Etkisi: Tamil Kaplanları Ve Pkk Örneği", <http://www.usbed.org/yayinlar/toplumsal-kinin-catismalardaki-rolu-ve-etkisi-tamil-kaplanlari-ve-pkk-ornegi.pdf> (Erişim Tarihi: 15.01.2016).
- De Silva, K. M. (July 1997). "Affirmative Action Policies: The Sri Lankan Experience" (PDF). *International Center for Ethnic Studies*.
- Demographics of Sri Lanka*, CIA World Factbook Demographic Statistics, 2008.
- "Depletion of coastal resources" (PDF). *United Nations Environment Programme*.
- Destradi, S. (December 2010). "India and the Civil War in Sri Lanka: On the Failures of Regional Conflict Management in South Asia", *GIGA Research Programme: Violence and Security*, No:154.
- Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK), *Sri Lanka Ülke Bülteni*, Ağustos 2014.
- Dışişleri Bakanlığı *Sri Lanka Ülke Raporu*.
- Domrös, M. (1998). *Sri Lanka, Past and Present: Archaeology, Geography, Economics: Selected Papers on German Research*.
- Donoughmore, R. "Tamils no More", www.atimes.com/indpak/CI15Df03.html, (Erişim tarihi: 19.02.2016).
- E.Ü. (18 Mayıs 2009). "Tamil Kaplanları Yenildi; Ordu Hak İhlalleriyle Suçlanıyor", *Kolombo - BİA Haber Merkezi*, <http://bianet.org/biamaq/dunya/114581-tamil-kaplanlari-yenildi-ordu-hak-ihlalleriyle-suclaniyor> (Erişim Tarihi: 15.02.2016).
- Ekrem, E. (06.06.2012). "Türkiye'nin Şanghay İşbirliği Örgütü Üyeliği", <http://www.sde.org.tr/tr/authordetail/-turkiyenin-sanghay-isbirligi-orgutu-uyeligi/1107> (Erişim Tarihi: 25.06.2015).
- Food and Agriculture Organisation of the United Nations: Statistishe Online-Databank FAOSTAT*, Stand 6, April 2008.
- Gale Encyclopedia of Espionage & Intelligence*: "Liberation Tigers of Tamil Eelam (LTTE)". <http://www.answers.com/topic/liberation-tigers-of-tamil-eelam#History> (Erişim Tarihi: 23.02.2016).
- "Gods row minister offers to quit", BBC. (15 September 2007). http://news.bbc.co.uk/2/hi/south_asia/6996621.stm (Erişim Tarihi: 14.12.2015).
- Görsel Büyük Genel Kültür Ansiklopedisi, "Sri Lanka", C.13, Görsel Yayınları, İstanbul.
- Hamsici, M. (8 Ocak 2013). "Barışa Giden Yol: Eller tetikten aynı anda çekildi", BBC Türkçe, http://www.bbc.com/turkce/haberler/2013/01/130108_road_to_peace_sri_lanka2.shtml (Erişim Tarihi: 14.12.2015).
- Hashim, A. *Aslanlar ve Kaplanlar Cennette: Sri Lanka'da Terörizm ve Ayaklanma*. Bahar, Cilt:3, Rodos.
- Hoole, R. (2001). *Sri Lanka: The Arrogance of Power*, *University Teachers for Human Rights (Jaffna)*.
- Hull, C. B. / Sirilal, R. (18 May 2009). "Reuters Sri Lanka Wins Civil War, Says Kills

- Rebel Leaderreuters”, Reuters Colombo, <http://www.reuters.com/article/us-srilanka-war-sb-idUSTRE54D1GR20090518> (Erişim Tarihi: 08.02.2016).
- İç Savaş Bitti. Pekiyi Ya Şimdi? (25 Aralık 2009). <http://www.diplomaticobserver.com/TR/belge/1-8186/ic-savas-bitti-pekiyi-ya-simdi.html> (Erişim Tarihi: 17.02.2016).
- İrna haber ajansı, Birleşmiş Milletler, 1996/8715.
- Jane’s Information Group (2009), “Liberation Tigers of Tamil Eelam”, http://www.citizenzendia.org/Sri_Lankan_Civil_War (Erişim Tarihi: 23.02.2016).
- Jayatunge, R.M. (2010). “The Black July 1983 that Created a Collective Trauma”, LankaWeb (Erişim Tarihi: 15.07.2015).
- Jonathan, S. (Ed.) (1990). *Sri Lanka History and the Roots of Conflict*, London and Newyork: Routledge.
- Karaağaçlı, A. (15 Aralık 2009). “Sri Lanka ve Tamil Kaplanları”, Bilgesam, http://www.bilgesam.org/tr/index.php?option=com_content&view=article&id=528:sri-lanka-ve-tamil-kaplanlar-&catid=110:analizler-hindistan&Itemid=138 (Erişim Tarihi: 15.02.2016).
- Kitabı Sebez (1999). *Uluslararası Siyasi Araştırmalar Merkezi Yayınları*, S.112, Tahran.
- Krishna, S. (2000). *Postcolonial Insecurities: India, Sri Lanka, and the Question of Nationhood*, Volume 15 (Book Series), London: University Of Minnesota Press.
- “Kumana National Wildlife Park”, www.srilankaecotourism.com (Erişim Tarihi: 15.07.2015).
- Küçüksoğak, Övgü Kalkan (Eylül/Ekim/Kasım 2012). “Siyasallaşma Sürecindeki Etnisiteilerin Bölgesel Güçlere Bakışı: Tamil Etnisitesi-Hindistan Örneği”, 21. Yüzyılda Sosyal Bilimler, S.1, s.123.
- Mahmudi, H. (Kasım 1993). “Kaplanların Bağımsızlık Haykırışı”, İslam Dünyası Dergisi, Tahran.
- Malik, K. (2014). “2014 Human Development Report Summary” (PDF) United Nations Development Programme 2014, New York, USA, <http://hdr.undp.org/sites/default/files/hdr14-summary-en.pdf> (Erişim Tarihi: 27.07.2015).
- McGilvray, B.D. (January 2011). “Sri Lankan Muslims: Between ethno-nationalism and the global ummah”, *Nations and Nationalism, Journal of the Association for the Study of Ethnicity and Nationalism*, <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1469-8129.2010.00460.x/abstract?userIsAuthenticated=false&deniedAccessCustomisedMessage=> (Erişim Tarihi: 14.12.2015).
- Mutlu, S. (Haziran 2009). “Terörle Mücadelede Sri Lanka Örneği”, *Stratejik Analiz Dergisi*, ASAM Yayınları.
- Nithiyandam, V. (2000). “Ethnic Politics and Thirld World Development: Some Lessons from Sri Lanka’s Experience”, *Third World Quarterly*, Vol. 21, No: 2.
- Official Website of Sri Lanka tourist Board-Facts at a Glance, http://www.torontoslcg.org/index.php?option=com_content&view=article&id=188&Itemid=142 (Erişim Tarihi: 14.12.2015).
- Olsen, E. (Oct. 2, 2015). “Sri Lanka”, *New York Time*, <http://topics.nytimes.com/top/news/international/countriesandterritories/srilanka/index.html> (Erişim Tarihi: 15.11.2015).
- Özcan, N.A. (24 Ağustos 2011). “PKK’nın Sonu Tamil Kaplanları Gibi Olur mu?”, <http://www.gazetevatan.com/rusen-cakir-396115-yazar-yazisi-pkk-nin-sonu-tamil-kaplanlari-gibi-olur-mu/> (Erişim Tarihi: 13.01.2016).

Patranobis, S. (25 April 2011). "40.000 Tamil civillians killed in final phase of Lanka War, says UN Report", *Hindustan Times*, Colombo, <http://www.hindustantimes.com/world/40-000-tamil-civilians-killed-in-final-phase-of-lanka-war-says-un-report/story-Ksxx1AdtjUxEvDPj4gkVL.html> (Erişim Tarihi: 14.12.2015).

Perera, H.R. (15 July 2014). "Buddhism in Sri Lanka: A Short History". *Accessoin-sight.org* (Erişim Tarihi: 15.11.2015).

"Political Parties in Sri Lanka", Department of Election, Sri Lanka, (July 2011). https://en.wikipedia.org/wiki/Sri_Lankan_parliamentary_election,_2011 (Erişim Tarihi: 14.12.2015).

Rajapakse, R. (2003). *Concise Mahavamsa*, Sri Lanka: Sinhalanet.com.

"Religions-Buddhism: Theravada Buddhism". BBC. (2 October 2002). http://www.bbc.co.uk/religion/religions/buddhism/subdivisions/theravada_1.shtml (Erişim Tarihi: 14.12.2015).

Russel, J. (1982). *Communal Politics Under the Donoughmore Constitution*, Colombo, Tisara Publishers.

"Sri Lanka History". Thondaman Foundation. <http://www.thondaman.org/> (Erişim Tarihi: 14.12.2015).

"Sri Lanka Profile", BBC News, (5 November 2013). <http://www.bbc.com/news/world-south-asia-11999611> (Erişim Tarihi: 14.12.2015).

"Sri Lanka Climate Guide", *climatetemp.info* (Erişim Tarihi: 14.12.2015).

"Sri Lanka Graphite Production by Year", *indexmundi.com:2009* (Erişim Tarihi: 15.11.2015).

"Sri Lanka Tamilleri 'serbest bırakıyor'", BBC Türkçe, (1 Aralık 2009). http://www.bbc.co.uk/turkce/haberler/2009/12/091130_sri_lanka.shtml (Erişim Tarihi: 18.02.2016).

"Sri Lanka'da Tamil Kaplanları'nın Liderinin öldüğü kesinleşti" (2009). <http://www.lpghaber.com/Sri-Lanka%60da-Tamil-Kaplanlari%60nin-Liderinin-Oldugu-Kesinlesti--haberi-213397.html> (Erişim Tarihi: 16.02.2016).

Suni, W.A. (27 Eylül 2014). "Japonya Başbakanı, Sri Lanka'ya Çin ile bağlarını zayıflatması için baskı yapıyor", *World Socialist Web Site*, <https://www.wsws.org/tr/2014/sep2014/slja-s27.shtml> (Erişim Tarihi: 18.02.2016).

Swamy, N. (2011). *Teori ve Politika, Lanka Kaplanları: Delikanlılardan Gerillalara Dönüşüm*, <http://www.teorivepolitika.net/index.php/kitaplar/item/249-lanka-kaplanlari> (Erişim Tarihi: 14.12.2015).

"Tamil Kaplanlarının İntihar Saldırıları", *Asimetrik Savaşlar*, (02 Nisan 2011). <http://asimetriksavaslar.wordpress.com/2011/04/02/tamil-kaplanlarinin-intihar-saldirilari/> (Erişim Tarihi: 17.02.2016).

Taner, B. (Eylül-Aralık 2000). "Terörizm ve Turizm", *Anatolia Turizm Araştırmaları Dergisi*, Ankara, http://www.anatoliajournal.com/atad/depo/dergiler/Cilt11_Sayi2_Yil2000_1304942291.pdf (Erişim Tarihi: 17.02.2016).

"The Economist Intelligence Unit", *Sri Lanka Country Report*, (Kasım 2012). <https://www.eiu.com/handlers/PublicDownload.ashx?mode=m&fi=country-analysis/country-report.pdf> (Erişim Tarihi: 14.12.2015).

"The Great Chronicle of Sri Lanka", *The Mahavamsa*. <http://vipassana.com/resources/mahavamsa/index.php> (Erişim Tarihi: 14.12.2015).

"The Peace Accord and The Tamils in Sri Lanka", *Asian Survey*, (Apr. 1989). Vol.29, No.4.

- “Three Dimensional Seismic Survey for Oil Exploration in Block SL-2007-01-001 in Gulf of Manner-Sri Lanka” (PDF). (2009). Cairn Lanka http://powerbase.info/index.php/Cairn_India (Erişim Tarihi: 15.07.2015).
- “UNICEF sözcüsü sınır dışı ediliyor”, BBC Türkçe, (6 Eylül 2009). http://www.bbc.co.uk/turkce/haberler/2009/09/090906_sri_lanka_unicef.shtml (Erişim Tarihi: 18.02.2016).
- “Up to 100.000 killed in Sri Lanka’s çivil War: UN”, ABC Australia, (20 May 2009). <http://www.abc.net.au/news/2009-05-20/up-to-100000-killed-in-sri-lankas-civil-war-un/1689524> (Erişim Tarihi: 14.12.2015).
- Vaughn, B. (June 16, 2011). “Sri Lanka: Background and U.S. Relations”, CRS Report for Congress, <https://www.fas.org/sgp/crs/row/RL31707.pdf> (Erişim Tarihi: 14.12.2015).
- “Vedda” (2014). Encyclopedia Britannica (Erişim Tarihi: 15.07.2015).
- Vigari, M. (2004). Asya Buhranları, Ebrar Uluslararası Araştırmalar Merkezi Yayınları, Tahran.
- “Vijaya (Singha) and the Lankan Monarchs-Family 3000”, https://www.en.wikipedia.org/wiki/Sri_Lanka_Ancestry.com (Erişim Tarihi: 15.07.2015).
- Volkan, D. V. (2008). Kıbrıs: Savaş ve Uyum Çatışan ve İki Etnik Grubun Psikilanalitik Tarihi, (Çev. Berna Kılınçer), İstanbul: Everest yayınları.
- Wasala, R. (January 23rd, 2008). “Is the Mahavamsa a tissue of myths?”, <http://www.transcurrents.com/tamiliana/archives/505> (Erişim Tarihi: 23.02.2016).
- Weaver, M.G. (19 May 2009). “Sri Lanka declares end to war with Tamil Tigers”. The Guardian (London), <http://www.theguardian.com/world/2009/may/18/tamil-tigers-killed-sri-lanka> (Erişim Tarihi: 14.12.2015).
- Yalçın, E. (Mayıs 2013). “Terörizmle Mücadelede Sri Lanka Örneği: Tamil Kaplanları”, 21. Yüzyıl Dergisi, 21. Yüzyıl Türkiye Enstitüsü, Ankara, S.53.
- Yalçın, E. (15 Mayıs 2013). “Sri Lanka ve Tamil Eelam Kurtuluş Kaplanları Örneği”, 2023 Dergisi, S.145.
- Yayman, H. (24 Ağustos 2011). “PKK’nın Sonu Tamil Kaplanları Gibi Olur mu?”, <http://www.gazetevatan.com/rusen-cakir-396115-yazar-yazisi-pkk-nin-sonu-tamil-kaplanlari-gibi-olur-mu/> (Erişim Tarihi: 13.01.2016).
- “Yenilmeyen Tamil Kaplanları” (1997). Tercüman Siyasi Dergisi, S.36, Tahran. <https://www.cia.gov/library/publications/the-worldfactbook/geos/ce.html> (Erişim Tarihi: 10.02.2016).